

TÚRKEVE

AZ ÖNKORMÁNYZAT
LAPJA
XXXIV. ÉVFOLYAM
2022. NOVEMBER
ÁRA: 300 FT

- MINDENKIÉRT EGY-EGY GYERTYA ÉGJEN
- ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉS ÉS KÖNYVBEMUTATÓ
- CSÖKKENTSD A SZEMETET
- MINDSZENTEK ÉS HALOTTAK NAPJA KAPCSÁN
- FITNESS BAJNOK

NOVEMBERI JELES NAPOK

Naptárunk 11. hónapja a régi római kalendáriumban a kilencedik volt, latin neve, November is azt jelenti, „kilencedik”. A hónap régi magyar neve: Nyilas hava, Szent András hava volt. November az ős utolsó hónapja, de időjárása, hangulata már télies. Hidegre fordul az idő, akár hó is hullhat. A költöző madarak már régen elrepültek, s a téli álmat alvó állatok is behúzódtak rejtekhelyükre a hideg elől.

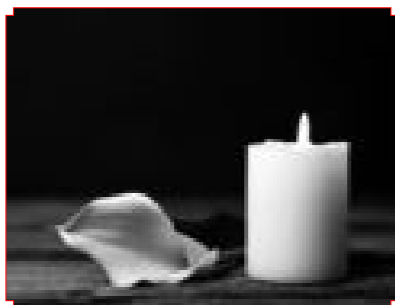
November 1.: Mindenszentek napja

Ahogy neve is mutatja azoknak a szenteknek az ünnepe, akiknek nevét nem jelzi külön a naptár, de tudjuk, hogy életükben nagyon sok jót tettek a segítségre szoruló emberekért. Az időjárás szerint: Ha mindenszentek napja nedves, úgy lágy telet várhatunk, ha pedig száraz, kemény télünk lesz.

November 2.: Halottak napja

Városon és falun egyaránt a halottakra való emlékezés ünnepe. Sokan kimennek a temetőbe, hogy szeretteik sírját virággal díszítsék és gyertyát gyújtsanak az elhunytak emlékére.

A népi babona szerint, aki halottak napján virágot szakít egy sírról, azt magával viszi a halott. Égő gyertyát sem szabad egyik sírról áttenni a másikra, mert a bűn átszállna egyik elhunyt lelkéről a másikra.

November 3.: A magyar tudomány napja

Annak tiszteletére, hogy 1825-ben a pozsonyi országgyűlésen e napon ajánlotta fel gróf Széchenyi István birtokainak egyéves jövedelmét a Magyar Tudós Társaság megalapítására. Ebből a pénzből épült fel a mai Magyar Tudományos Akadémia.

November 11.: Márton nap

Szent Márton püspök ünnepe, akinek nevéhez szép legendák és máig fennmaradt népszokások fűződnek. E szokásokból ma is közsérmert a Márton-napi lúdpecsenye és bor-kóstolás.

November 19.: Erzsébet napja

A római katolikus egyház egyik ismert védőszentje Szent Erzsébet. II. András magyar király lánya volt. A hozzá fűződő legenda szerint már gyermekkorában is nagy együttérzéssel próbálta segíteni a szegényeket. Időjárásjóslás kapcsolódik ehhez a naphoz, általában havazást várnak a gazdák, csak úgy mint Katalinkor.

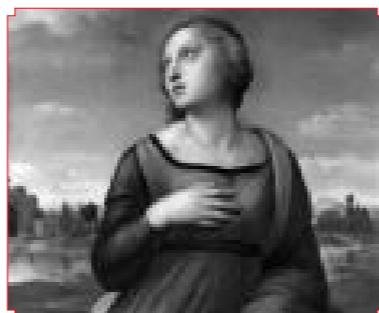
November 20.: Füstmentes világnap

Aki dohányzik, nem csak a maga egészségét, hanem másokét is veszélybe sodorja. November 20-án, a füstmentes világnapon arra kéri az embereket, hogy hagyják el a dohányzást.

November 25.: Katalin napja

Szent Katalin keresztény vértanú ünnepe. Kerékbe törték, ezért a fuvarosok, kerékgyártók, valamint a házasulandó lányok védőszentje. Katalin naphoz férjjeslő hiedelmek kötődnek. Katalinnak nevezik azt a gallyat, melyet a lányok vízbe állítottak, s ha karácsonyig ki-zöldült, közeli házasságra lehetett számítani a lányos háznál. Régi időjárás megfigyelés szerint, ha Katalin locsog, akkor karácsony kopog.

November 30.: András napja

A hagyomány szerint Szent András keresztalált halt átlósan ácsolt keresztben, innen az andráskereszt elnevezés. András a keleti ortodox egyház védőszentje, kultusza ezeken a vidékeken nagyon erős. András napja a legelterjedtebb férjjeslő nap, ólomöntéssel, gombóc főzéssel igyekeztek a jövőbeli személyét kitalálni. Vidéken ezen a napon kezdték el a disznóvágást, a disznótorok farsang végéig tartottak.

Mi a mindenszentek és a mi a halottak napja?

Sokan a halottak napját és a mindenszenteket szinonimaként, egymás helyettesítésre használják. Pedig ez óriási tévedés, két egészen külön ünnepnapról beszélünk. Amiótt ugyanakkor valóban megtévesztő lehet a két fogalom, hogy előbb november 1-jén, míg a másikat november 2-án ünnepeljük, így gondolhatják sokan, hogy ugyanarról az ünnepéről beszélünk mindkettő esetében. Hogy ezentúl ne kavarogjon az ünnepnapok fogalma, és pontosan tudják, mi a mindenszentek és mi a halottak napja, helyre tesszük a meghatározásokat.

Milyen ünnep a mindenszentek?

A mindenszentek vagy mindenszentek napján az üdvözült lelkekről emlékezik meg a katolikus egyház. Gyakori tévedés, hogy november 1-jét nevezik a halottak napjának, pedig ezen a napon a mindenszentek napját ünnepeljük.

A mindenszentek ünnepét sokan összetévesztik a halottak napjával. Pe-

dig egészen másról szól ez a megemlékezés. A mindenszentek ünnepe a történelem folyamán szorosan összekapcsolódott az ősszel tartott ősi kelta Samhain pogány ünnepével. Úgy hitték, az elmúlt évben meghalt emberek lelkei ezen az éjjelen vándorolnak át a holtak birodalmába. Az ünnepen a lelkeknek ételt és állatot áldoztak, hogy megkönnyítsék számukra a vándorlást. A keresztény közösségek egyes településeken a pogány hagyományt követve, szintén ünnepeket rendeztek az elhunyt katolikus szentek tiszteletére. Így a pogány halottakra emlékező ünnep mindenszentek ünnepeként élt tovább.

Hogy mit is ünnepelünk pontosan halottak napján?

A halottak napja keresztény ünnep az elhunyt, de az üdvösséget még el nem nyert, a tisztító tűzben lévő hívekért. Az ünnepet minden évben november 2-án tartják, amely a naptárakban is szerepel.

Halottak napján szinte mindenki gyertyát, mécses gyújt meghalt szeretteikre emlékezve, és a temetőbe is nagyon sokan látogatnak ki, hogy virágot vigyenek a sírokra.

Egészen az ókori Rómaig nyúlik vissza a halottak napi ünnepkör. A rómaiak őseiket és a csatározásokban elhunyt hőseiket istenekként tisztelték. Igaz, nem november elején, hanem február 22-én ülték meg a családok a caristiát, avagy a kölcsönös szeretet ünnepét, amelyek a halottakról is megemlékeztek, de egymást is megajándékozták, és inkább vidámsággal, mint melabúval ünnepeltek. A keresztény egyház hivatalosan 998-ban celebrálta először önálló ünnepként a halottak napját, de a liturgiákban már az időszámításunk szerinti 3. századtól megtalálhatók az ünnepre vonatkozó feljegyzések. Széles körben pedig a 11. századtól terjedt el a keresztény világban.

nlc.életmód

ÍGY ÜNNEPELTÜNK OKTÓBER 6-ÁN - KÉPEKBEN

A Finta Múzeum forradalmi programjai

A nemzeti ünnep tiszteletére október 21-én rendhagyó történelem óra keretében ismertette Kapás János Zsolt múzeumigazgató az 1956-os forradalom vidéki és fővárosi eseményeit a felső tagozatos tanulók számára a Petőfi Sándor Általános Iskolában. A hallgatóság korosztályának megfelelően foglalta össze a forradalom történéseit.

Külön blokkban ismertette a Túrkevény zajló eseményeket és annak szereplőit, melyek ismerete a forradalom után hat és fél évtizeddel egyre fontosabbá válik, mivel az egykori résztvevők és szemtanúk sajnos egyre kevesebben vannak közöttünk.

ROCKTÓBER PROGRAMJAI

A Városházán tartott ünnepi megemlékezés mellett sok-sok program várta a Rocktóber eseményi iránt érdeklődőket. A programsorozat számos eseményt foglalt magába, nyitóakkordként Németh Nyiba Sándor – olimpikon, költő, zeneszerző, a Magyar Kultúra Lovagja – tartott érdekfeszítő ismertetést a művelődési ház falai között a hazai előadókról, énekekről. Számos érdekességet tárt elénk a közismert emberekről. A jeles Krúdy-kör elnökeként elhozott Túrkevére egy olyan képzőművészeti kiállítást is, amely neves és közismert zenészek portréit ábrázolja. A festményekről Szörényi, Bródy, Alapi István, Deák Bill, Adamis Anna, Demjén Rózsi, Máté Péter – és hosszan sorolhatnám – néz le ránk. Emellett versei hangulatába, mondanivalójába is betekintést nyújtott a jelenlévők számára.

A Finta Múzeum Vadász Pál Kiállítóteremben rendhagyó tárlatvezetés

zajlott, majd a művelődési ház várta a vendégeket Földes László Hobó hobológiai előadásaira, ami úgy vélem, mindenki számára emlékezetes marad az anekdoták mellett Jim Morrison magyarra fordított dalszövegeinek mély mondanivalói okán. Hobó előadása lenyűgöző volt!

Tudták róla? Kedvenc magyar színésznői: Csákányi Eszter, Lázár Kati, Pogány Judit, Takács Kati és Molnár Piroska. A külföldi színésznők közül Meryl Streep, Simone Signoret, Marina Vlady, Romy Schneider és Nastassja Kinski a kedvencei. Kedvenc festői: Bosch, Dali, Picasso és Csontváry. Leginkább a következő magyar színészekért rajong: Kabos Gyula, Latabár Kálmán, Latinovits Zoltán, Jordán Tamás és Gáspár Sándor. A külföldiek közül Chaplin, Olivier, Gassman, Mastroianni, Eastwood, Robert DeNiro és Viszokij művészete áll hozzá a legközelebb.

Az ő magyar zenész-válogatottja: Szörényi Levente (ének), Presser Gábor, Lerch István (zongora), Nagy Szabolcs (blues zongora), Póka Egon (basszusgitar), Gyenge Lajos, Solti János (dob), Radics Béla, Tátrai Tibor (gitár), Tomsits Rudolf, Dés László (fúvós), Bródy János (szövegíró), Baksa Soós János

(legeredetibb egyéniség), Orszáczky Miklós (világszínvonalú muzsikus).

Kedvenc könyvei: József Attila Összes művei, Shakespeare Összes művei, Jaroslav Hasek Svejik, Francois Villon Összes versei és Jack Kerouac Úton című könyve. Aki ismeri ezeket a műveket, azok számára sokat elárul Hobó személyiségéről, világlátásáról.

Október 23-án a református templomban tartottak ünnepi isztiszteletet, majd a városi '56-os emlékműnél rótták le kegyeletüket a megemlékezők.

A „Kevi Rocktóber” rendezvényt sorozatán belül október 22-én szombat délután került sor az „LP LÁZ” című programra Pallagi László előadásával, mellyel egyszerre szakmai tárlatvezetés is zajlott az „Az agresszió évtizedei – A 80-as, 90-es évek underground thrash, death metal kultúrája Magyarországon” című időszaki kiállításban Benedek Csaba, a szolnoki Damjanich múzeum néprajzkutató muzeológusának tolmácsolásában. A két előadó egymást kiegészítve, szórakoztató formában, hiánypótló tudnivalókkal látta el az érdeklődő közönséget a Vadász Pál Kiállítóteremben.

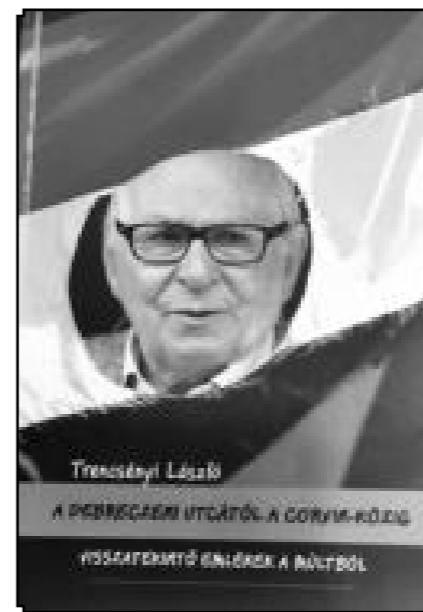
ÜNNEPI MEGEMLEKEZÉS ÉS KÖNYVBEMUTATÓ

Október 20-án a délelőtti órákban tartották a Városháza dísztermében az '56-os forradalom és szabadságharc méltatását.

Kik is tudnának hitelesebben megemlékezni történelmünk reménykeltő napjáról és a véres megtorlásról, mint maguk a még élő résztvevők! Az 1956-os Magyarok Világszövetségének vezetői közül többen is megítisztelték jelenlétükkel az ünnepséget, így dr. Murányi László elnök és Trencsényi Mariann ügyvezető elnök.

Sallai Róbert Benedek polgármester ünnepi gondolatait követően dr. Murányi László emlékezett a történelem eme időszakára, majd Trencsényi László az eseményekre visszatekintő gondolatsorát összefonva ismertette a könyvet maga a szerző, Sallai Károlyné. A Debreczeni utcától a Corvin-közig címmel napvilágot látott új kiadás Trencsényi László visszatekintő emlékei a múltból. Sallai Károlyné könyvbemutató gondolataiból idézek:

„Minden jelenlévő megemlékező, közös múltunk iránt elkötelezett ember mély gyásszal, veszteséggel teli szívvel jött ide. Az elmúlt év októberében még felemelő, boldog perceket, órákat töltöttünk Trencsényi Lászlóval, drága Laci bácsival. Gyakori telefonbeszélgetéseink során többször megfogalmaz-

ta abbéli kérését, hogy életét, emlékeit megörökítve álljon mementóként az utókor számára, mutasson példát az ő és bajtársai – Pongrácz Gergely, Varga János, Wittner Mária – forradalomban vállalt küzdelme, szenvedései... Hangszalagra rögzítve mondta el visszaemlékezéseit a születéstől, az indulástól a késő öregkorig... Szépen haladtunk, minden alkalommal boldogan köszönt be: „Áldás, békesség”. Aztán egyre kisebb örömmel beszélt róla, úgy érezte, elfogynak életének napjai. Nem sokkal később egy váratlan, szomorú telefon érkezett Nagykovácsiból – Laci bácsi nincs többé, ő is elment a minden élők

útján, örökre, szerettei és bajtársai után.

Becsületbeli üggyé vált számomra, hogy a Laci bácsinak tett ígéretet valóra váltsam. A hanganyagot eleinte csak hallgattam, csöndben, egyedül, a könnyeim potyogtak az asztalra, ahogy kedves, szelíd hangját, szavait, mondatait megpróbáltam szívemmel-lelkemmel átérezni, megérteni...

Ez a kis könyv, ez a vallomás egy sokat megélt, sokat szenvedett közel kilencven éves harcos visszaemlékezése az életére, életének boldog vagy fájó pillanataira, a forradalomban vállalt bátor helytállására. Ez az ő vallomása, minden átformálás, átszabás nélkül.

Hálás vagyok a sorsnak, hogy bátor '56-osainkat személyesen is ismerhettem, Csáki Pistát, S. Nagy Lacit, Őrsi János nagytiszteletű urat, Szabó Jenőt, Kánya Istvánt, Illés Jósikát, Szécsi Lajost és akit most elvesztettünk, Trencsényi Lászlót.

Ez a kis kötet, könyvespolcunkon bármikor is rátéved a tekintetünk, Trencsényi Lászlót és sokat szenvedett bajtársait idézze fel! Hősök voltak...

A mi feladatunk az, hogy emlékezzünk, és az utánunk jövő nemzedékek lelkébe is beleplántáljuk az emlékeztést, a tiszteletet és a hálát.

Az 1956. október 23-ai nemzeti ünnepünkre megjelent kötet méltó tisztelegés a forradalmárok, a szabadságért küzdő valamennyi hős emléke előtt!

Nem csak fekete és fehér

Latorczai Jánosnál...

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

Több tekintetben nem értettem a parlamenti légkört, amikor az Országgyűlésbe kerültem. Nem igaz az az állítás, hogy az egyes ellentétes pártoldalon lévők a háttérben bratyiznának, mint ahogy az sem igaz, hogy a gyűlölködés hangulata venné körül a parlamentet. Mint minden munkaközösségben, ott is vannak jobb kapcsolatok, rosszabb kapcsolatok. A legfontosabb felismerésem az ott töltött négy év alatt pont az volt, hogy a világ e területe sem úgy működik, hogy csak jók és rosszak vannak itt, vagy ott, hanem szemlátomást minden oldalon, minden területen akad ilyen ember is, olyan ember is. Ahány hiteltelen ellenzéki politikust, legalább annyi korrekt, tisztességes kormánypárti politikust is megismertem az ott töltött idő alatt.

Latorczai János az országgyűlés alelnöke, korábbi gazdasági miniszter első naptól kezdve barátsággal fogadott a parlamentben. Soha nem éreztem velem, hogy más párthoz tartoznánk, hogy elvileg más oldalon állunk, mindenkor udvarias, baráti légkörben sikerült tárgyalni különböző ügyekben.

Talán kevesen tudják, hogy Latorczai Jánost családi szálak is kötik Túrkevéhez, hiszen felmenőinek származása településünkhöz köti. Innen Túrkevéről települt át a család Gyomaendrődre, ahol a későbbi miniszter, országgyűlési alelnök ifjúságát is töltötte. A táji közelség mellett, ahogy jómagam Csejt-pusztán gazdálkodom, mint kiderült, ő Csejt-pusztán gyomai részén gyerekeskedett, így a hivatalos dolgokon túl erről is tudunk szót váltani.

Örülök annak, hogy a parlamentből való távozásom után sikerült megőrizni néhány jó munkakapcsolatot, s ennek köszönhetően néhány, városunkat érintő ügyben kérhettem segítséget Latorczai Jánostól. Az országgyűlés alelnökeként, habár nem kormányzati szereplő, de mégis Magyarország Kormányát adó koalíciós pártok egyik megbecsült tagjaként talán bír olyan lobbierővel személye, ami különböző területeken segítheti városunk ügyeit. 2018 óta nem jártam a Parlamentben, most hivatalában kerestem fel Alelnök urat, s volt módom egyeztetni olyan stratégiai kérdésekben, amelyek hosszú idő óta igénylik a magasabb szintű érdekképviseletet. Ezúton is köszönöm, hogy fogadott és köszönöm hozzáállását városunk problémáihoz!

Padkanyesés a város útjain

TÚRKEVE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Túrkeve Város Önkormányzata elkezdte az útburkolatok szélén feltorlódott föld eltakarítását. Az ún. padkanyesés azért fontos, hogy a csapadékvíz ne álljon meg az út szélén, hanem a vízelvezető árokba jusson, ezzel biztosítva az útburkolat széleinek minél hosszabb élettartamát.

Kérjük a lakosságot a lakóingatlanok előtti terület tisztán tartani, ill. a közterületen felhalmozott növényi, építési, gépi és egyéb hulladékot, eszközöket minél hamarabb eltakarítani szíveskedjenek.

Az akadályok elhárításával megkönnyítik az Önkormányzat közterület-fenntartási feladatainak ellátását is.

Megértésüket és együttműködésüket köszönjük!

Mindenszentek és Halottak napja kapcsán

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

November első két napja a Mindenszentek és a Halottak Napja. Legtöbbször hétről-hétre, s időnként akár napról-napra emlékezünk elhunyt szeretteinkre és sokan vagyunk, akik ezen ünnepek nélkül is rendre megemlékezünk az eltávozottakról. Mindazonáltal ez a két ünnep jelentősen megnöveli a megemlékezés lehetőségét, vannak, akik csak ilyenkor érkeznek városunkba, hogy rokonaik, szeretteik nyughelyét felkeressék, s azok is kimennek ilyenkor a temetőbe, akik szerető megemlékezéssel nap, mint nap gondolnak elhunyt szeretteikre. Ilyenkor kihoznak egy gyertyát, egy szál virágot vagy koszorút szeretteik sírhelyéhez.

Túrkeve város Önkormányzata hangsúlyozottan készült ezen megemlékezések előkészítésére és az Ökrös János által vezetett közterületi tisztaságért felelős önkormányzati brigád, köztük sok közmunkás (valamennyiük munkáját ezúton is köszönöm!) most különösen figyelt a temetők állapotára, s megpróbálták azokat rendezettebb, kulturáltabb állapotba hozni.

Szomorúan tapasztaljuk, hogy nagyon sok az elhagyott sír, nagyon sok síremlék gondozatlan, ápolatlan, pedig a sírhely megváltásakor mindenki kötelezettséget vállalt a sírhely környezetének rendben tartására. Természetesen ezeken túl vannak olyan területek, amelyek kifejezetten önkormányzati feladatkörbe tartoznak.

A Képviselő-testület a közelmúltban foglalkozott a temetők kérdésével. Minden egyes költség, kiadás növekszik, több kerülnek a szerszámok, több kerül az üzemanyag, egyre költségesebb a kerítések állapotának megőrzése, s nem mellékesen hivatalba lépésem óta minden évben meghaladja a temetők hulladékszállításának díja az arra szánt önkormányzati keretet.

Évi sok millió forint megy el temetői hulladékszállításra, amelyek mértéke nem került elégséges mértékben beépítésre soha a sírhelyek megváltásába. Most a közszolgáltatások drágulásakor újra milliós veszteséget fognak okozni a temetők, s több milliós többletkiadást a hulladékszállítások, amely pénzt bármire fordíthatná a város. Bízom benne, hogy a szeretteikre emlékezők figyelembe vették a környezet megóvását és a jövőben is így járnak el. Örvedetes lenne elkerülni minden ilyen alkalomkor a teljes hulladék

megemlékezési tárgyakat, mint például a teljesen műanyag koszorúkat, amelyek egyszerű hulladékként végzik, s jelen pillanatban komoly kiadásként és teherként nehezedik ránk. A szeretetünk kifejezésének számos eszköze lehet, de semmiképpen nem azzal tudjuk kifejezni szomorúságunkat az elhunytak hiánya miatt, s nem múló szeretetünket, hogy minél több szemetet termelünk.

A szemétermelés rossz, a környezetterhelés rossz, s nem hozza közelebb a visszaemlékezést. Nem akarom sem én, sem a képviselő-testület megmondani, hogy ki hogyan emlékezzon, de ettől még a temetői hulladék elszállításának teljes költsége meghaladja a lehetőségeinket. Túrkeve város Képviselő-testülete október 13-i ülésén rendeleti szinten fogalmazta meg a lakosság felé azt az igényt, hogy lehetőség szerint mindenki kerülje a műanyag hulladékok kegyeleti eszközként való alkalmazását. Nem kell műanyag, üveg a gyertya köré, műanyag koszorú helyett elég egy szál virág, mert az a fontos, amit a szívünkben érzünk, s nem pedig az, amit a sírhelyre helyezünk. Tisztelettel kérem Önöket, fontolják meg a fentiek Mindenszentek és Halottak Napja alkalmával most és minden évben!

A gyászt nem a ruhánk színe
vagy a temetőbe kivitt
virágok sokasága
jelenti, hanem az
amit a szívünkben érzünk.

DWA BRATANKI – KÉT JÓ BARÁT

Ezzel a megnevezéssel jelentetett meg pályázatot ez év nyarán a Waclaw Felczak Alapítvány a magyar-lengyel testvérvárosi kezdeményezések támogatására. Önkormányzatunk sikerrel pályázott, így 2022. december 1-5. között újabb testvérvárosi látogatás valósulhat meg, ezúttal Porabkában.

A program eredményes lebonyolítását a Waclaw Felczak Alapítvány támogatja.

CSÖKKENTSD A SZEMETET!

Európai hulladékcsökkentési hét

EURÓPA PONT

Magyarországon jelenleg évente fejenként mintegy 385 kg, azaz napi több mint egy kiló (!) települési (kommunális) hulladék megtermeléséért vagyunk felelősek. Az uniós érték ennél még rosszabb: évi 486 kg az átlag. Éppen ezért van még mit tennünk, ha szeretnénk hozzájárulni a zöldebb jövőhöz. Ehhez kaphatunk tippket az európai hulladékcsökkentési héten (november 16-24.). Ilyen tipp például, ha ismerjük és betartjuk a fenntarthatóság „8R” javaslatát.

A körforgásos gazdaság felé

A fenti mennyiségek csak a kommunális szemetet jelölik. Beleszámolják például a mindennapokban kidobott csomagolóanyagokat, élelmiszereket, a kerti hulladékot és a települési közintézmények szemetét is – ugyanakkor az ipari és mezőgazdasági hulladékot nem tartalmazza.

A magas számok ellenére jó látni, hogy a lakossági hulladék csökkent az utóbbi évtizedekben. Ugyanakkor fontos az is, hogyan végzi ez a sok szemét: a környezetnek a legrosszabb, ha csak simán hulladéklerakóba kerül. Ennél egy fokkal jobb, ha elégetik (és akár energiát is nyernek belőle – ennek a svédek nagy mesterei), de még jobb a környezetünknek, ha valamilyen formában újrahasznosítjuk vagy komposztáljuk őket.

Az EU a körforgásos gazdaságra való átálláshoz szigorú célkitűzéseket határozott meg: 2025-re a települési hulladék legalább 55%-át, 2035-re 65%-át kellene átlagosan újrahasznosítani az EU-ban, 2035-re pedig a kommunális hulladék legfeljebb 10%-a kerülhet csak hulladéklerakókba.

Bár a trend jó, ettől azért még messze vagyunk: uniós szinten mintegy negyede, Magyarországon körülbelül még mindig a szemét fele végzi feldolgozatlanul valamilyen lerakóban. Egyre nő a komposztált és újrahasznosított szemét aránya is. Míg 1995-ben az összes kommunális

hulladék 17 százalékát komposztálták vagy hasznosították csak újra az EU-ban, addig ez az arány már majdnem eléri az összes ilyen hulladék felét (46 százalék).

Európai Hulladékcsökkentési Hét

Mindannyian tehetünk azért, hogy ez a mennyiség csökkenjen, vagy azért, hogy amit mindenképp megtermelünk, azt minél okosabban kezeljük. Ez persze nem egyszerű, mert sokszor alapvető szokásainkon kell változtatnunk. Legtöbbször kicsit kényelmetlenebb megoldást kell választanunk vagy előre kell gondolkodnunk: mindez valamennyi plusz energiabefektetést igényel. Hosszú távon ez az erőfeszítés viszont kifizetődő: többek között ez az Európai Hulladékcsökkentési Hét egyik legfontosabb üzenete. A kezdeményezés 2009 óta minden november végén arra buzdítja az európaiakat, hogy fogják vissza szemétermelésüket. Ilyenkor vállalkozó kedvű önkéntesek saját akcióötleteikkel, vállalásaikkal hívják fel a figyelmet a hulladék lehetséges csökkentésére. Idén Magyarországról több mint 400 akciót regisztráltak, ezekhez bárki csatlakozhat (itt érdemes szétnézni, hogy lakóhelyünk közelében milyen kezdeményezések indulnak.)

Kövessd a 8R iránymutatását!

Az Európai Hulladékcsökkentési Héthez egy hasznos honlap is kapcsolódik: az oldalon számos tippet, példamutató vállalat, jó gyakorlatot ismerhettek meg. Ismeritek például a hulladékcsökkentési 8R-t?

A 8R – a környezettudatos ember jelszavai:

- Csökkents! Használj kevesebb anyagot, tárgyat, erőforrást! A kicsi szép!
- Helyettesítsd az adott terméket környezettudatosabb megoldással, szolgáltatással! Például vásárlás helyett bérelj! Környetkárosító vegyi anyagok használata helyett használj természetes alapanyagokból álló tisztítószereket!
- Utasítsd vissza! Nem kell elfogadni azt, amivel nem értünk egyet. Ilyen lehet a szórólap, a nejlonzacskó vagy az ingyenes reklámajándék!
- Gyűjts szelektíven és hasznosíts! Használj újrahasznosított alapanyagot, illetve gondold végig, ha készítesz valamit: mi lesz vele, amikor hulladékká válik?
- Használd újra! Lehetne a feleslegessé vált terméket másra is használni? Például a részeit felhasználni, esetleg más funkciót adni neki?
- Javítsd meg! Ha érdemes valamit megjavítani vagy megjavíttatni, hosszabbítsd meg ezzel az életciklusát!
- Komposztáld, gyűjtsd külön, hasznosítsd helyben! Mindenhol lehet komposztálni, és nagyon jó érzés később a készkomposztba ültetni!
- Gondold újra! Nincs jobb megoldás az adott problémára, ami kevésbé terheli a környezetet?

TE MIT VÁLLALSZ BE?
Tudj értelem az Európai Hulladékcsökkentési Héten – és az egész éven!

- ÚJ HELYETT HASZNÁLTAT**
Használt termékeket vásárolj, vedd csak lehat.
- OKOS VÁSÁRLÁS**
Készítsd fel előre a listát a boltba látogatás előtt.
- KEVESEBB CSOMAGOLÁS**
Kerüld a túlzottan nagy csomagolású termékeket.
- TISZTÁN A SZELEKTÍVE**
Tisztán és szelektíven gyűjtsd a hulladékot.
- ELEKTRONIKAI ESZKÖZÖK**
Egyes elektronikai eszközöket a megújuló forrásból lehet előállítani.
- ADOMÁNYOZÁS**
Feltétlenül vedd ki a szemetet a megfelelő helyre.
- MARADÉKTALANUL**
Amely étel marad, az ne maradjon el a hűtőben.
- JAVÍTÁS**
Nei elromlott, javíttasd meg!
- TAPOSD LAPOSRA!**
Táposd lapossá a papírokat, így kevesebb papír kell a újrahasznosításra.
- SZELEKTÍV SZEMÉTTYŰJTÉS**
Szelektíven gyűjtsd a hulladékot.
- REKLÁMOK, SZÓRÓLAPOK**
Nei levelet, szórólapot, reklámanyagot.
- TUDATOS NYOMTATÁS**
Kerüld a felesleges nyomtatást.
- CSAPVÍZ + KULACS**
Csapvizet használj a italokhoz, és ne vedd ki a csapvizet a csapból.
- KÖLCSÖNZÉS, BÉRELÉS**
Nézd meg a kölcsönzést, bérelést a helyi közösségi központban.
- VEGYSZERMENTES ÉLET**
Kerüld a kémiai anyagokat, és ne vedd ki a csapvizet a csapból.
- KOMPOSZTÁLÁS**
Komposztáld a hulladékot a helyi komposztálóban.

STOP FOOD WASTE
TIPPEK AZ ÉLELMISZER-PAZARLÁS ELLEN

- KÉSZÜL FEL A BEVÁSÁRLÁSRA!**
Készítsd fel előre a listát a boltba látogatás előtt, és ne vedd ki a csapvizet a csapból.
- TÁROLD MEGFELELŐEN AZ ÉTELT!**
Kerüld a csomagolt élelmiszereket! Hasznosítsd az ételt, ha lehet, és tárold a hűtőben (0-5 °C között) a hűtőben.
- FIGYELD A DÁTUMOKAT!**
A „minőségig megőrzi” mellett a dátum után is figyelj a lejárati dátumra. A termék csak akkor fogyasztható, ha a dátum még nem lejárt. A „hasznosított” dátum után már ne fogyassz a termékkel.
- A RÉGEBBIT ELŐRE!**
Kerüld a csomagolt élelmiszereket! Hasznosítsd az ételt, ha lehet, és tárold a hűtőben (0-5 °C között) a hűtőben.
- HASZNÁLD FEL A MARADÉKOKAT!**
A vacora maradványait hűtőbe tedd (a lehet másképp is, vagy fagyassza meg hűtőben). A maradványokat hűtőbe tedd a hűtőbe, és a szilárdok pedig levedd.
- INKÁBB KIS ADAGOKBANI!**
Az ételt kis adagokban vedd ki, és inkább mindenki szedjen többet, hogy ne legyen a maradék hűtőben.
- HASZNÁLD A FAGYASZTÓT!**
A fagyassza meg a maradékot (pl. szilárdok, kenyéret, vagy zöldséget) a fagyassza meg a hűtőben, amíg nem fogyasztható, és amíg nem szilárdul meg.
- KOMPOSZTÁLJ!**
Mindig leled a helyi komposztálóban. Ezekből lehet a komposztot a helyi komposztálóban használni a növények számára.

SPÓROLJ A SZEMÉTTTEL!
TIPPEK EGY ZÖLDEBB ÉLETHEZ

- HASZNÁLD A TÁROKAT!**
Használd a tárokat a vásárlás során.
- HASZNÁLD A CSOMAGOLÁSOKAT!**
Használd a csomagolásokat a vásárlás során.
- HASZNÁLD A HŰTŐT!**
Használd a hűtőt a tárolás során.
- HASZNÁLD A HŰTŐT!**
Használd a hűtőt a tárolás során.
- HASZNÁLD A HŰTŐT!**
Használd a hűtőt a tárolás során.
- HASZNÁLD A HŰTŐT!**
Használd a hűtőt a tárolás során.

ÖTLETEK EGY ZÖLDEBB KARÁCSONYHOZ

- GYÖKERES KARÁCSONYFA**
Vegyél cserepes vagy gyökérbórács karácsonyfát! Sok helyen árulnak olyan fát, amelyet visszatérít a vásárlás helyére, ahol visszakapod az ár egy részét, a gyökérbórács karácsonyfát pedig ki lehet használni a kertészkedéshez az ünnepi után.
- KÖRNYEZETBARÁT CSOMAGOLÁS**
Célkiszárolt a karácsonyi csomagolásnál, vedd az ajándékot a csomagolásból visszavetve, vagy használj újrahasznosított csomagolást.
- ÜNNEPI LAKOMA – MÉRTÉKKEL**
Kerüld a csomagolt élelmiszereket, és ne vedd ki a csapvizet a csapból. Érdemes megjavítani, és nem a csapvizet a csapból. Érdemes megjavítani, és nem a csapvizet a csapból.
- AJÁNDÉKOT HELYI ÁRUSÍTÓTÓL**
Ha helyi vállalkozást, díjaként vagy termékeként választasz ajándékot, akkor segítesz a helyi gazdaságban, és a környezeti terhelés is kisebb.
- AJÁNDÉKHAJCSZA AUTÓ NÉLKÜL**
Ha megkérdeztél, vedd az ajándékot a helyi vállalkozástól, és ne a csomagolt ajándékot. A helyi vállalkozástól a környezeti terhelés is kisebb.
- KÖRNYEZETBARÁT DÍSZVILÁGÍTÁS**
Ha lakásod vagy házad az ünnepi időszakban is világít, vedd az ajándékot a helyi vállalkozástól, és ne a csomagolt ajándékot. A helyi vállalkozástól a környezeti terhelés is kisebb.

ÉRDEMES ELOLVASNI A FŰTÉSI SZEZON ELŐTT

SZOMORÚ STATISZTIKA MEGYÉNKBŐL

KATASZTRÓFAVÉDELEM

Kilenc hónap alatt 264 lakástűz – 19 sérült és 2 halott...

Idén szeptember végéig csaknem 270 lakás gyulladt ki Jász-Nagykun-Szolnok megyében. A lakástűzek következtében 19 ember sérült meg, többségük füstmérgezést szenvedett. Két emberen már nem lehetett segíteni. Leggyakrabban idős emberek válnak ilyen eset áldozatává, mert mire észlelik a tüzet, addigra már halálos mennyiségű füstöt lélegeztek be.

A tűzoltók az égő épületekből 43 embert mentettek ki. A leghosszabb beavatkozás öt órán át tartott: július-

ban egy jászberényi tanyaépület, valamint a vele egybeépített nyári konyha és istálló égett. Az égő épületekhez 552 tűzoltójármű vonult. Az épületekben összesen 5.400 négyzetméternyi terület égett le.

22 alkalommal a kéményben keletkezett a tűz, de gyakori volt, hogy a konyhában, a hálóban, tárolóban, vagy a nappaliban csaptak fel a lángok. A legtöbb lakástűz elektromos problémára, nyílt láng használatára, a fűtés hibáira, főzésre, vagy dohányzásra vezethető vissza. 19 épület ol-tásakor gázpalackok jelenléte nehezítette a beavatkozást.

A legbiztonságosabb, ha úgy vágunk neki a fűtési szezonnak, hogy előtte egy szakember ellenőrizte a fűtőeszközünket, és egy kéményseprő megvizsgálta a kéményünket. Magánszemélyek számára ingyenes a kéményseprés, viszont a családi házakhoz előzetes időpont-egyeztetést követően megy ki a kéményseprő. Ezt a <https://kemenysepres.katasztrofavedelem.hu/> oldalon, vagy a 1818-as hívószámon a 9-es és 1-es menüpontot kiválasztva lehet megtenni.

Hibás vagy szabálytalan kémény működtetése esetén kéménytűz és szén-monoxid-mérgezés következhet be. Szeptember végéig 23 szén-monoxiddal összefüggő eset miatt riasztották a tűzoltóegységeket, 3 ember szenvedett szén-monoxid-mérgezést.

VÁLTOZIK A NAPELEMES RENDSZEREK TELEPÍTÉSÉNEK FELTÉTELE

Komoly gyomrost kapott a napelemek telepítésének ösztönzése idehaza. Ennek oka, hogy a közelmúltban megszüntetésre került a megtermelt energia hálózatba történő betáplálásának lehetősége. Ez sajnos jelentős többletkiadást generál egy-egy rendszer telepítése során.

Az elszálló energiaárak nagyon jól megmutatták, hogy a megújuló energiatermelésre hatalmas szükség van. Meg is indult a napelemek telepítése, még hozzá olyan ütemben, amire eddig nem volt még példa. Tettük ezt úgy, hogy a szaldóelszámolás előnyeit is élvezhettük, vagyis egy rendszer telepítése már nagyjából 5 év alatt megtérülhetett. Ha pedig a fűtés is elektromos egy házban, akkor a megtérülés akár 2-3 év alatt is megtörténhetett.

A döntés azonban most a megtérülési időt és a rendszer árát is jelentősen megnöveli. Fontos kiemelni, hogy ez csak az új, most beérkező napelemes rendszer-telepítési kérelmek esetében lesz így, amelyeket már benyújtottak, azok esetében a szaldóelszámolás továbbra is fennáll!

A problémát éppen a napelem telepítési bummm okozza. Az elektromos hálózat fejlesztése folyamatos, azzal az állammal nem állt le, ez azonban nem jelenti azt, hogy olyan lépésekben és olyan gyorsasággal képes a rendszer-fejlesztésre, ahogyan a háztartási kiserőművek terjednek. A betáplálás jelentette terhelést így sok helyen egyszerűen már nem bírná el a rendszer. Palkovics László igyekezett megnyugtatni mindenkit, és elmondta, hogy a döntés ideiglenes, vagyis addig kell ebben a formában telepíteni a napelemes rendszereket, míg a hálózat fejlesztése a megfelelő szintre jut, és képes lesz a napelemes kiserőművek termelését is olyan mértékben felvenni, ahogyan arra szükség van.

A döntés szinte biztosan jelentős visszaesést hoz majd a rendszerek telepítésében, hiszen az energiátároló eszközök beszerzése és beépítése sokszor még drágább is, mint maga a napelemes rendszer, ráadásul a megtermelt energia tárolására nem képes olyan hosszú távon, amire a háztartásoknak szüksége lenne - legalábbis a rendszerek többsége erre még nem alkalmas.

/Forrás: Köpönyeg.hu/

GENERÁCIÓS TALÁLKOZÓ

SZABÓ ATTILA - INTÉZMÉNYVEZETŐ

A gyermeki lélek, és a gyermeki hang megdobogtatta az idős emberek szívét. Ennek jegyében tartottunk „generációs találkozót” az idősek otthonában, amely keretében a Petőfi Sándor Általános Iskola kedves tanulója Szabó Tünde tanítónő vezetésével mesedéllel

örvendeztették meg lakóinkat és napköziseinket szórakoztató bábjátékokkal. Köszönjük tanárnőnek a felkészítést a gyermekeknek pedig a kellemes produkciót. Gratulálunk a gyerekeknek, tanítónőnek a Mezőtúron e kategóriában elért szép eredményéhez.

EGÉSZSÉGNAP

A Mozgássérültek JNSZ Megyei Egyesülete Túrkevei csoportja és az Idősek Otthona közös szervezésben Egészségnapot tartott 2022 októberében. Az egészség megőrzése, a prevenció, az életmód egyre inkább előtérbe kerül, így nem véletlen, hogy szép számú érdeklődő hallgatta Rontó Anikó dietetikus, dr. Gáll Károly orvos, Árvai Andrea jogalkotó és Benics Kálmánné pszichológus előadásait.

A jó hangulatú rendezvényen a résztvevők az előadások közben egészséges zabkekszet, salátákat, friss gyümölcslevet, szendvics falatkákat és gyógyteát kóstolhattak.

KOÓS RÓBERT ALEZREDESKÉNT SZOLGÁL

Szívvel gratulálunk Koós Róbertnek, a Túrkevei Rendőrőrs parancsnokának, akit előléptettek, és október 24-től alezredeként szolgálja hazáját és városunkat. További jó egészséget, eredményes munkát, jó munkafeltételeket kívánunk!

Mindenkiért egy-egy gyertya égjen...

„Ma a halottak napja van! Nem a csüggedés merev fájdalomával, de a kegyelet meghatottságával lépünk a hantokhoz, s egy könnyet ejtünk... rájuk, koszorú gyanánt... Ez a könny, mely beszívárog a rögökön át az életrehívó emberi akarat igaz csöppje...”

Mikszáth Kálmán

„Van egy nap, amikor kimegy a falu a temetőbe, virággal és fénnyel, ami elmúlik, és békével, szeretettel, ami nem múlik el. Nincs már ezen a napon fájdalom, csak enyhe távoli szomorúság úszik a táj felett, mint maga az ősz bánatos, ködös álmra készülő ragyogása.”

Fekete István

„Halottak napja - a békességé. Az élőké. Hiszen azok, akik, ha le is hunyták szemüket, de szeretetünkben megmaradtak - nem haltak meg. Bennünk élnek tovább.”

Fodor Sándor

„Mikor ők maguk már régen nincsenek helyükön. Vannak emberek, akiknek csillogó emléke világít, Amikor ők maguk már nincsenek köztünk. Ezek a fények csillognak és különösen, Ha sötét az éjjel: mutatják az utat az embernek.”

Szenes Hanna

„Amikor meghalunk, nem az marad utánunk, amit a síremlékünkre vésnek, hanem az, amit mások életébe szőttünk.”

Michelle Moran

Tisztelt Túrkevei Ügyfeleink!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy ügyfélszolgálatunk ELKÖLTÖZÖTT!

Ügyfélszolgálatunk új címe 2022.10.04-től:
Túrkeve, Sáros utca 13. (volt Berettyó Söröző)

Ügyfélszolgálatunk elérhetőségei és nyitvatartási ideje változatlan:

Telefon: +36 30 710-29-67

e-mail: kisujszallas@tkkft.hu. info@tkkft.hu

Kapcsolattartó: Hajdú Anita

Ügyfélfogadási idő:

kedd: 8:00-10:00 csütörtök: 13:00-15:00

Megértésüket köszönjük!

NHSZ Tisza Nonprofit Kft

Lady's Doctor Kft
Bejelentkezés: 06 30/131-5512

Dr. Deli Balogh Ildikó
szülész- nőgyógyász szakorvos
megkezdí magánrendelését
szeptember 15-én Túrkeven!

Túrkeve, Széchenyi u. 5.

PÁLYAORIENTÁCIÓ A REFIBEN

KASZAP NAGY ISTVÁN REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA

Az általános iskolánk egyik kiemelt feladata, hogy felkészítse tanulóinkat a továbbtanulásra. Segítségét nyújtunk mindenkinek ahhoz, hogy számára leginkább megfelelő középiskolát válassza. A pályaaorientációs napok nemcsak a 7-8. osztályosok, hanem az alsóbb évesek számára is olyan programokat kínálnak, amelyek által jobban megismerhetik önmagukat, saját érdeklődésüket, a különböző foglalkozásokat és bepillantást nyerhetnek a munka világába. A tanulóink életkorának megfelelően idén is sokféle lehetőséget biztosítottunk az információszerzésre úgy, hogy az élményszerzés öröme sem maradt el. Íme, néhány beszámoló a pályaaorientációs napjainkról!

„Az első osztály a helyi rendőrség, tűzoltóság székhelyére látogatott el. Mindkét helyen kíváncsian hallgatták az előadást és próbálták ki az eszközöket. Amikor visszatértünk az iskolába beszélgettünk a látottakról és a legtöbben a tűzoltóság új kosaras emelő autóját említették a legnagyobb élményként, majd rajtot is készítettünk, és itt már többen rajzolták le a rendőrségen látott ujjlenyomat készítő vagy a bilincseket.

Összességében egy felelősségteljes, veszélyes szakma munkájába láthatták bele a gyerekek.”

/Molnár Nikoletta/

„A Refi 4. osztályos tanulóknak a pályaaorientációs napjuk 2022. szeptember 22-én volt. A hagyományokhoz híven ismét egy érdekes, látványos programon ismerkedhettek meg a diákok a technikai és építészeti örökséggel és a hozzájuk kapcsolódó foglalkozásokkal. A budapesti utazás vasúton történt, majd földalatti és villamos utazással értük el a célt. A Magyar Néprajzi Múzeum és a Magyar Zene Háza elhelyezkedése, épülete és díszítése mindenki számára nagy élményt nyújtott. Örömmel fedezték fel a zenei épület különleges helyiségeit, elnevezéseit. A napot végül a Városliget új játszótérén fejezték be a diákok, ahol a játzó elemek tervezői és kivitelezői munkáira is felfigyeltek a negyedikesek. Tartalmas, látványos, ismeretekben és élményekben gazdag pályaaorientációs nap volt.”

/Nagy Róza/

„Az ötödik osztállyal pályaaorientációs napunkon Budapesten jártunk a Minipolisban. Ebben a gyermekek számára létesített szórakoztató központban a kis látogatók egy nagyváros különféle munkahelyeit, szakmai ágazatait járhatják be, ismerhetik meg testközelből, miközben mindent ki is próbálhatnak a minivárosban. Érdekes volt látni, hogy melyik diák milyen szakmákhoz vonzódott ösztönösen, melyek keltették fel az érdeklődésüket. Vizsgádzoklás, környezetvédelem, energia- és szórakoztatóipar, fodrászat, kereskedelem, hírközlés, hulladékgazdálkodás, közlekedés, vendéglátás, idegenforgalom mind mind szerepelt a Minipolis kínálatában. Tartalmas, igényes és szórakoztató volt az ott eltöltött időnk. És ha már a fővárosban jártunk, a kulturális látványokból sem maradhattunk ki, élményeinket a Nemzeti Múzeumban bővítettük tovább, ahol lenyűgöző tárlatvezetésen megtekintettük a múzeum főcsarnokát, a Koronázási palástot és a reformkor, valamint a szabadságharc eseményeit bemutató termeket.”

/Keresztiné Bácskai Melinda/

PETŐFIS HÍREK

DEÁK ILDIKÓ, RETTERNÉ GYENES ERIKA

Az eseménydús szeptembert változatos programokban bővelkedő október követte intézményünk életében.

Évről évre sok kisgyermeket ragad magával a mese szeretete. **Szeptember 30-án, a Népmese napján** a Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtár által megrendezett területi **mesemondó versenyen** iskolánkat 19 lelkes alsós diákunk képviselte. A helyezettek meghívást kaptak az október 9-i Mesegálára is.

Kiemelkedően szerepeltek:

- Kókai Amira Zara 1.b I.,
- Faragó Adél 2.b II.,
- Veres Alma Zselyke 2.b különdíj,
- Vad Gábor 3.b III.,
- Bíró Tamás Nimród 3.c I.,
- Debreczeni Andrea 3.c II.,
- Kapás János István 4.a
- I., Ratkai Luca 4.a különdíj.

Felkészítőik: Deák Ildikó, Kovácsné Szécsi Mária, Gombár-Forgács Mariann, Szabó Tünde, Hollósiné Varga Ilona.

Benedek Elekre emlékezve **városunk is megrendezte a mesemondó versenyt**, ahol iskolánk 2., 3., 4. osztályos gyerekei a zsűri és a lelkes nézőközönség előtt adhatták elő a megtanult magyar népmeséket. Igazi mesés délutánt tölthetünk együtt a kis versenyzőkkel.

A legszebb eredményeket elérő diákok:

- Daróczi Gizella Panka 2.b különdíj,
- Faragó Adél 2.b I.,
- Hercegh Ákos László 2.b II.,
- Péter Ágnes 3.a különdíj,
- Balogh Lilla 3.c III.,
- Bíró Tamás Nimród 3.c I.,
- Debreczeni Andrea 3.c II.,
- Balázs Grenda Krisztina 4.a III.,
- Rác Jázmin 4.a különdíj,
- Ratkai Luca 4.a I.,
- Finta Andrea 4.a II.

Felkészítőik: Kovácsné Szécsi Mária, Kontosné Hajdú Hajnalka, Szabó Tünde, Hollósiné Varga Ilona, Ráczné Göblyös Ilona.

Érthető módon a gyerekek körében mindig nagy érdeklődés előzi meg a **rendhagyó órákat**, amelyeknek az elmúlt hetekben kétszer is aktív részesei lehettek felsőseink.

Szeptember 22-én, a Túrkevéért Alapítvány meghívására látogattunk el a helyi művelődési házba. Magyar Barna író, újságíró a 125 éve született, és Túrkevéhez több szállal kötődő Sinka Istvánról összeállított kutatási anyagát mutatta meg az érdeklődőknek. Ízes nagyszalon-tai beszédével, csapongó gondolataival könnyen magával ragadta a jelenlévőket. Humorát többször is harsány nevetéssel jutalmazta a közönség.

Október 6-án igazi ünnepi hangulatot idézett meg nekünk a városi könyvtárban Kántor Judit színésznő. Műsorának találó elnevezést adott: „A népi triász golyái”. A helyzetgyakorlatoknak is beillő játékos feladatokban újszerű megközelítésben igyekezett az általa kiválasztott költemények képi világát megjeleníteni. A diákok talpraesetten álltak ki a képzeletbeli színpadra, a színésznő-rendező által eléjük vázolt tablóképek, jelenetek bemutatására.

Kihasználva a kellemes időjárást, izgalmas délutáni programok tarkították iskolánkban az elmúlt napokat. Hónapok óta készültek az osztályok az őszi lomtalanítás utáni hulladékgyűjtésre. A környezetvédelem, a fenntarthatóság, a Föld jövője minden korosztály számára nagyon fontos. Az ily módon megtisztult háztartások, közüzemek, vállalkozók nagyban hozzájárultak osztályaink kiadásainak támogatásához. A gyerek- és felnőttközösségek önzetlensége, összefogása szép hagyománya iskolánk életének. Legyen így legközelebb is!

Minden ősszel nagy várakozás előzi meg az **Európai Diáksport Napjának** programját. A legfőbb cél a közösségi sportolás örömeinek megtapasztalása. A felsős sportnapon Tembel Laura tanárnő és Keresztes Mihály tanár úr alapos bemelegítése után következtek az állomások, ahol mindenféle mozgásforma előkerült. Volt, ahol az erőnlét, volt, ahol az állóképesség, vagy éppen a taktika segítette

a csapatokat a kitűzött feladatok teljesítésében. A vidám hangulat, szurkolás megzengette öreg iskolánk falait!

Az 1.évfolyam az iskola folyosóját, tantermeit és tornatermet használta a program megvalósításának helyszínéül. A legkisebbeknek elsősorban játékos sporttevékenységet terveztek pedagógusaink. **A 2. évfolyam** a Ligetben tartotta a sportnapot, ahol a három osztály 3 akadályon mérte meg ügyességét. Az Európai Diáksport Napi programsorozatot iskolai rendezvényeibe ebben az évben beépítettük az **„Irány a zöld!”** üzenetet. Ebben a gyönyörű őszi időben a **3. évfolyamosok** kerékpárra pattantak és bejárták városunk határát, gáton és földúton kerekézve jó hangulatban töltötték el ezt a délutánt. A kerékpártúránkhoz szülők is csatlakoztak kísérőként. A pénteki sportnapon a **4. évfolyamosok** biciklitúrát tettek a Balai hídhöz. Kihhasználva a természet adta lehetőségeket, csapatokba alakultak és sorverseny feladataival küzdöttek meg. Ismét bebizonyosodott: egységben az erő! No, meg a humor is egészséges!

Október 3-án iskolánk részt vett a soron következő **Fradi SuLiga programon**, ahol a labdarúgás mellett a gyerekek részt vettek különböző programokon. Ismereteiket bővítették a társas kapcsolatok terén. Megismerkedhettek a bűnmegelőzés számos oldalával, az internet adta veszélyekkel. A Drogkutató Intézet interaktív előadásán a tanulók megismerhették az illegális szerek káros szövődményeit. Legvégül pedig a fenntartható fejlődés és a környezetvédelem került előtérbe. A második forduló mérlege: egy döntetlen és egy győzelem.

A diákok méltóképpen lerótták kegyeletüket az aradi

vértanúk emléke előtt az iskolában elhelyezett ünnepi emlékhely előtt, valamint a városi ünnepi helyszínen.

Október közepén harmadikos kisdíjak egy csoportja Szabó Tünde tanító néni kíséretével ellátogatott a túrkevei Idősek Otthonába, hogy az **Idősek Napja alkalmából** köszöntsék az ott lakó néniket és bácsikat. Arra gondoltunk, hogy a Népmese Napjához kapcsolódva a gyerekek meséljenek, bábozzanak az unokáiktól távol élő nagymáknak, nagypapáknak. A mesedélután először egy kislány furulyán eljátszotta a Magyar népmesék rajzfilm ismert dallamát, majd a mezőtúri és a túrkevei könyvtár mesemondó versenyének döntősei adták elő nyertes produkcióikat. A műsor legvégén pedig a gyerekek bábparaván mögé bújva bábjátékkal szereztek vidám perceket az otthon lakóinak. A hálás és meghatódott közönség vaspappsal, míg Laci bácsi réges-régi gyerekdalok éneklésével köszönte meg a látogatást.

Teremtés hete a Refiben

KASZAP NAGY ISTVÁN REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA

Iskolánkban már hagyomány, hogy minden év őszen színes programokkal adunk hálát a teremtett világ szépségéért. „Szent az a hely, ahol állsz.” volt az idei Teremtés hetének a vezérgondolata, mellyel csatlakoztunk az országosan meghirdetett projekthez.

„Halld meg a teremtmények hangját!” - szölte az üzenet.

Idén az emberi test csodái és a madárvilág állt a középpontban, figyelni a teremtés hangjaira, érzékelni a teremtett világ csodáit. De hangsúlyt kapott a felelősség is, amelyet emberként a világunk megőrzésére kaptunk.

Egy rajzpályázat meghirdetésével indult a hét. Az alkotások témája természetesen a hét jelmondata volt, mint a hétkezdő nyitó áhítatok alkalmával is. Az alsó tagozatosok egy énektanulással kezdték a rendezvényt. Ezt követte egy-egy történet feldolgozása, melyben a felhő, a víz és a növények kaptak fontos szerepet. Gyógynövény- és gyümölcssteakóstolással, árvácska palánta ültetésével zárultak a közös délutáni foglalkozások. A nagyobbak is dal tanulással hangolódottak a programokra. Öt fős, vegyes (5-8.osztályos) csapatokat alkottak a diákok, és több helyszínen mérték össze tudásukat, ismereteiket, kreativitásukat. Egyik ilyen, ahol

„Az emberi test csodái” című előadást hallgatták meg, majd egy tesztet kellett kitölteniük. „Halld meg a teremtmények hangját” címmel madárhangokat ismertek fel, és párosítaniuk kellett a madarak képével. A teremtés történetének ismereteiből egy feladatlapot töltöttek ki a gyerekek. Másnap közös kirándulásra, Kisújszállásra mentünk. A Református Gimnázium Jermy Gusztáv Természettudományi Gyűjteményét csodálhattuk meg, hálát adva a Teremtő munkájáért.

A teremtés hetét úrvacsorás istentisztelet zárta, ahol a rajzverseny és vetélkedők eredményhirdetésére került sor. Gratulálunk a díjazottaknak és minden résztvevőnek, akikkel egy tartalmas, élményekben gazdag hetet töltöttünk el.

Az igazak emlékezete áldott

KOVÁCS JÁNOS

Új kötettel jelentkezett kedves túrkevei ismerősöm, Sallai Károlyné Katika. Amely kötetet úgy vehetünk, mint folytatását, s egyben kiegészítését is a korábbi három könyvének. A jeles helytörténész ugyanis feldolgozta Túrkeve újkori történelmét. Így kötetet szentelt a második világháború végén a szovjetek által az úgynevezett málenkij robotra elhurcolt túrkeveieknek, az *Akikért még a harang sem szól* címmel, amely 2016-ban jelent meg, s került bemutatásra a Városháza Dísztermében. A kötet nagy sikert aratott Túrkeven és környékén.

Az ezután következő könyvében Katika a másik üldözött csoport, a kuláklisra kerültek borzalmas sorsával foglalkozik, valamint az 1956-os forradalom és szabadságharc mártírjaival és a megtorlás áldozataival. Hogy milyen szenvedésen mentek át az emberek a Rákosi-korszakban, „az első termelészövetkezeti város” létrehozásának idején. Erről szól az *Értünk szenvedtek, nem feledhetjük őket* című könyv, amely szintén 2016-ban jelent meg, s ünnepélyes bemutatója a református Nagytemplomban volt 2016. október 23-án, a nemzeti ünnepen.

A két könyvben feltárt kegyetlen és sötét idők a történelmi egyházakat is erősen próbára tették. Sallai Károlyné harmadik kötete, a *Múltidéző emlékkönyv* a túrkevei és kuncsorbai református egyházak történetét dolgozta fel, a kezdetektől napjainkig. Bemutatja a történelem viharos ideiben helyálló református lelkipásztorok egész sorát, „akik Isten szent igéjét hirdetve, fátylaként világítva mutattak utat híveiknek, bátor helyállásukkal a szószéken és az emberek között járva is erőt, hitet adtak, sorsukat vállalva együtt szenvedtek híveikkel.” A könyv 2017 karácsonya előtt jelent meg.

Ezek a könyvek jelentősen gazdagították Túrkeve kulturális értékeit, a tragikus múlt katarikus feltárásával segítettek az embereknek feldolgozni a múlt terhes történelmi örökségét. Hiszen ilyen vagy hasonló könyveket minden magyar településen lehetne írni, kiadni és bemutatni. Emlékeztetni ezekre a tragikus eseményekre, hogy ilyenek többé ne történhessenek meg. Túrkeve szerencsés e szempontból, hiszen akadt ilyen emlékező és emlékeztető Sallai Károlyné Katika személyében, aki alázatos szeretettel és szorgalommal feldolgozta a nagyváros múltjának fájó és tragikus eseményeit, emlékeit.

A negyedik könyv *Az igazak emlékezete áldott* címmel jelent meg az idei, 2021-es év elején. Mottóként Katika Wass Albert alábbi megszívlelendő és időszerű gondolatait választotta: „Lehet hittel és igaz akarattal nagyot cselekedni a nemzet jövőjének dolgában, bármilyen kicsiny őrháznál álljon is az ember. Mert a nemzet igazi, évszázadokra szóló nagy ügyei nem a díszes ünnepeken dőlnek el, még csak nem is a zöld asztalok mellett, hanem ott kint az eldugott falvak magányában, nádfedelel házak árnyékában, a magyar élet hétköznapi sarában, gondjaiban, kínlódásában.”

A könyvhöz Szabó József törökszentmiklósi lelkész írt ajánlást.

A bevezetőben Sallai Károlyné Katika kifejti, hogy az előző három könyv az ártatlanul meghurcolt, megkínzott áldozatokról szól, akik vitték a maguk keresztjét a huszadik századi borzalmak Golgotáján. Mindig akadtak azonban olyan igaz emberek, akik a lehetőségekhez képest segíteni igyekeztek, enyhíteni a szenvedést - mint ahogy Veronika letörülte kendőjével Jézus arcát a Via Dolorosán. Sokszor bizony nagyon sokat jelentett egy pohár víz, egy szelet kenyér, egy vigasztaló jó szó, apró segítség. A történelem tragédiáiban a kendőt nyújtó Veronikák és a keresztet vinni segítő cirénei Simonok is megérdemlik, hogy emlékeztük fennmaradjon. A szerző nagyon fontosnak tartja ezeknek az embereknek a megőrkítését, akik között bizony akadt egy emberséges szovjet tiszt is, aki megszüntette a túlkapást. De megismerünk olyan aljaembereket is, akik a saját szomszédjukat jelentették fel a hatóságoknak.

A kötetben 37 katarikus, siratnivalóan fájdalmas és megrendítő történet található a nehéz időkről, amikor a túrkevei lakosság egyharmada, körülbelül ötezer ember hagyta el szülővárosát, „az első termelészövetkezeti várost.” Ezek a történetek pozitív példákat mutatnak fel az embertelenség idejéből, amely példák a mai kor emberének is, mindannyiunknak szólnak, s megőrzik, örök időkre „az igazak emlékezetét.”

A történetek között csak egyet említek itt meg, mint a korra nagyon jellemző dolgot. A városba látogató Rákosi Mátyásnak szemébe tűnik, mondhatni, hogy szemet szúr egy szép polgári ház, a Debreczeny család háza, és mondja is az elvtársaknak, hogy ez jó lenne párt székháznak. Mondják neki, hogy ettől a családtól már mindent elvettek, csak ez a ház maradt. Rákosi megoldja ezt a kérdést is: ki kell a családot telepíteni a Hortobágyra. Valaki azonban megsúgja ezt a szerencsétleneknek, akiknek kis holmijukkal sikerül a szomszéd Békés megyébe menni... Ezt meséli el a könyv hetedik története.

Túrkeve nagyváros gazdag kulturális értéket, hagyományokat örökölt a múltból, amit hosszan lehetne sorolni. De elég, ha megemlíjük a világhírű Korda-testvéreket, a Finta-fivéreket, Hegyfokyt Kabost, Csikós Tóth Andrást vagy dr. Balogh János világhírű ökológust. Ma is gazdag a kulturális élet, a hagyományápolás. Könyvek jelennek meg, kulturális események zajlanak, amelyek között már olyan országos hírűek is vannak, mint a *Juhászfesztivál* vagy *Böllérfesztivál*. Művészi csoportok lépnek fel, virágozik a tánc, az ének, a képzőművészet és a népművészet. Az utóbbi évtizedekben kultúrabarát polgármesterek féltő gonddal ügyeltek és ügyelnek ezekre az értékekre s gyarapításukra. Legutóbb éppen egy gyönyörű szoborkompozíciót, a *Magyar Összetartozás szobrát*, Bíró Lajos mátészalkai szobrászművész alkotását avatták fel.

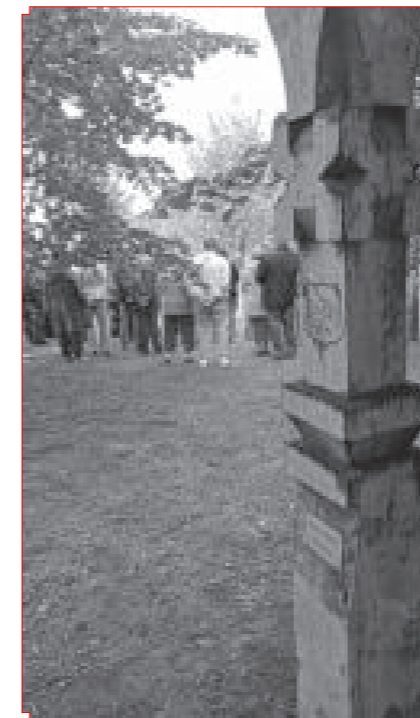
Ehhez a gyönyörű kulturális láncolathoz kapcsolódóan Sallai Károlyné Katika könyvei is, amelyek élen járnak a múlt feltárásában, útmutatás gyanánt a mai kor emberének, a fiatalabb generációknak. Minden túrkevei embernek, minden múlt iránt érdeklődő, felelősen és humánusan gondolkodó embernek bátran ajánlható ez a könyv, ezek a könyvek, amelyek szembenéznek a múlt rémeivel, s az olvasót is szembenézésre készítik.

Hitelesen, sok kutatómunkával, a tények tárgyilagoságával mutatja be a múlt sötét és tragikus időszakait, amelyekből azonban sohasem veszett ki teljesen az emberség, s ez a tragikus és katarikus történeteken túl is reményt ad a ma emberének, hogy a „különböző időben, különböző körülmények között végbemenő történetek... megegyeznek abban, hogy örök emberi értékekre vezetnek el bennünket.”

EURÓPAI KULTÚRA NAPJA

DR. SZABÓ ZOLTÁN - KURATÓRIUMI ELNÖK, MAGYAR ÉS EGYETEMES KULTÚRA LOVAGJA, ALAPÍTÓ LOVAG

Idén, szeptember 24-én, immár 15. alkalommal emlékeztünk a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Aranyosapátiban az Európai Kultúra Napjára és állítottunk kopjafát az előző évben elhunyt vagy posztumusz elismerést kapott lovagársaink emlékére.

2008. április 30-án a felvidéki Nagykövesden találkoztak több ország civil szervezetei és a budapesti székhelyű Falvak Kultúrájáért Alapítvány kezdeményezésére elfogadták a javaslatot, hogy **minden év szeptember 20-án legyen az Európai Kultúra Napja.**

Kezdeményezők voltak a Bodrogköz Kultúrájáért Polgári Társulás Nagykövesd, Felvidék, a Falvak Kultúrájáért Alapítvány Budapest, a Danton Művészeti Egyesület Szolnok, a Kárpátok Művészeti és Kulturális

Egyesület Nyíregyháza, a Szlovén Falfaragók és Faszobrászok Tavirózsák Társasága Maribu, Szlovénia, a Túrkevéért Alapítvány Túrkeve, a Határok Nélküli Kulturális Együttműködésért Egyesület Torda, Erdély és az Ukrán-Magyar Kulturális Együttműködés Rahó, Kárpátalja.

Célunk az egyenrangú kultúrák párbeszédének megteremtése, annak fontossága, egymás kultúrájának megismerése, egymás melletti fejlesztetősége, emlékoszlopok állítása elhunyt lovagársainknak Aranyosapátiban, tömegsírok újra szentelése, Vásárosnamény, Perényi tanya.

Az aranyosapáti program része a hálaadó istentisztelet, amelyen a római katolikus, görögkatolikus és református egyház képviselői is jelen vannak. Az emlékoszlopok állításánál az elhunyt lovagársaink családtagjai is elhelyezik az emlékezés koszorúit. A fórum résztvevői európai tájegységek kultúrájának egy-egy részét ismerhetik meg. Jóleső érzés, hogy a Túrkevéért Alapítvány e folyamat aktív részese lehet, a fentiek mellett 2004-ben Túrkeven alakult meg a Kultúra Lovagrendje, 2014-ben és 2019-ben évfordulós találkozót szerveztünk városunkban.

2021-ben a budapesti Stefánia Palotában tartott kultúránapi gálán pedig díszvendég volt az akkor 30 éves Túrkevéért Alapítvány, amikor is bemutatathattuk értékeinket a program több száz fős közönségének.

Természetesen a 2001-ben történt kapcsolatfelvétel a Falvak Kultúrájáért Alapítvánnyal az élet más területein is létrejött az elmúlt 21 esztendőben:

Dr. Balogh János akadémikus szülőhelyével, a kárpátaljai Nagybocksóval és a járási székhellyel, Rahóval. A nemzet ökológusa nevével, évente megrendezésre kerülő Nagykunsági-Nagy-Sárréti Tájökológiai Konferencián a szülőhely képviselői rendszeresen jelen vannak előadóként is. Tájökológiai konferenciát szerveztünk már Kárpátalján, Európa földrajzi középpontján Terebesfehérpatakon is, ahol a lengyel testvérváros, Porabka képviselői mellett, a Felső-Tisza jobb és bal partjáról ukrán és román előadók, az anyaországból szolnoki és túrkevei előadók is megszólaltak, fontos információkat cseréltek egymással.

Dr. Balogh János neve kapocs lehet a Kárpátmedence keleti térségének kulturális és környezetvédelmi értékeinek összekötésében. A Túrkevéért Alapítvány eddig is és a jövőben is vállalja a katalizátor és összekötő szerepet.

A helyi értéktár helye, jelentősége és koncepciója Túrkevéen

DR. HABIL. ÖRSI JULIANNA - A TÜRKEVEI HELYI ÉRTÉKTÁR VEZETŐJE, HELYTÖRTÉNET- ÉS NÉPRAJZKUTATÓ

Történelmi értékeink megőrzésének több évszázados múltja van. Magyarországon 1872-től tudatosan törődtek a régi épületek sorsával. Az 1950-es évek végén műzeumi szakemberek bevonásával készült egy **országos műemlékjegyzék**. Az 1960-'70-es években folytatódott az országos akció, amely során számba vették a műemlékeket és rögzítették azok állapotát.

Az **Országos Műemléki Felügyelőség** (1957-1992) nyilvántartotta a műemlékeket, némi segítséget is adott az állagmegőrzésükhöz. A rendszerváltás után a korábban egységes intézmény széttagozott és nehezen találták meg a helyét. A központi felmérést az **Magyar Építészeti Múzeum** (1993-2016) vette át megőrzésre. Ez a múzeum több intézményhez tartozott. 2017-től **Magyar Építészeti Múzeum és Műemléki Dokumentációs Központ** a nevük. A rendszerváltás után történt egy nagy átalakítás ezen a téren is. Valószínűleg a tulajdonrendezés ezen a téren is együtt járt a szemléletváltással. Szűkítették a műemlékek körét, amely országos ellenőrzés alatt maradt. **A műemlékjellegű épületek helyi védelem alá kerültek.** Ebben a rendszerben a helyi önkormányzatok hoztak határozatot a helyi védelem alá kerülő épületekről.

2012-ben megszületett a **Hungarikum törvény** azzal a szándékkal, hogy értékeinket illetéktelenek ne orozzák el. A magyar nép alkotásai megmaradjanak magyarnak, ne hamisítsák a tokaji bort, a szegedi paprikát stb. A törvény lehetőséget ad arra, hogy helyi kezdeményezésre felmenő rendszerben helyet kapjanak a magyar értékek a Helyi -, a Megyei - és a Magyar Értéktárban. A legértékesebbeket pedig Hungarikummá nyilvánítják a bizottságok. Az alábbi szakterületek szerinti csoportosításban kerülhetnek be a természeti, tárgyi és szellemi örökségek a rendszerbe:

- 1.) agrár- és élelmiszergazdaság, 2.) egészség és életmód, 3.) épített környezet, 4.) ipari és műszaki megoldások, 5.) kulturális örökség, 6.) sport, 7.) természeti környezet, 8.) turizmus.

Túrkevéen 2014-ben alakult meg a Helyi Értéktár Bizottság. Tagjai: Kapás János Zsolt, Nagyné Bedő Ildikó és dr. Thodory Zsolt volt. Jelenleg a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Értéktárban Túrkevéről az alábbi értékek szerepelnek: kulturális örökség: **Korda testvérek életműve, dr. Balogh János életműve, Finta testvérek életműve**; egészség és életmód: **Kevi birkapaprikás, Kevi lakodalmi precz**; turizmus: **Kevi Juhászfesztivál**.

2021 novemberében **megváltozott a Helyi Értéktár Bizottság összetétele**. Győri József ny. történelemtanár, helytörténész, Hegyi-Csicsai Csaba a túrkevei strandfürdő vezetője és a Városszépítő Egyesület elnöke, Kapás János Zsolt múzeumigazgató, Sallai R. Benedek polgármester, természetvédő. A vezetését rám - dr. habil. Örsi Julianna ny. múzeumigazgató, Túrkevei Kulturális Egyesület elnöke, társadalomtörténet-kutató, néprajzos - bízták. A bizottság

tagjai rendelkeznek azokkal a szakmai ismeretekkel, amelyek révén javaslatukat megfelelően tudják alátámasztani.

A Bizottság koncepciója: A Túrkevei Értéktárba csak kiemelkedő helyi értékek kerüljenek be és annak népszerűsítését segítse elő a bizottság és Túrkeve Város Önkormányzata. Feljebb terjesztésre csak olyan tételek kerüljenek, amelyek a városon túl megyei, nagykunsági, jászkunsági értékekkel bírnak és a szakszerűség legyen fő szempont. További, országos szintre, hungarikumra történő felterjesztésre javasolhatnak. A Túrkevei Értéktár tartalmazza a helyi műemlékeket, műemlékjellegű és helyi védelem alatt álló épületeket, az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság Szellemi Értékeként nyilvántartott túrkevei értékeket (pl. kunhímzés) is és a Megyei Értéktárban már szereplő, de Túrkevére is jellemző produktumokat (pl. Luka Lajos a Népművészet Mestere vesszőfonásai) is.

Megyei Értéktárba javasolt túrkevei tételek

Jelenleg az alábbi tételeket készítettük elő elfogadásra a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Értéktár Bizottságához:

Kulturális Örökség:

- „**A Kunok bejövetele**” (kun emlékmű - Ratkay Lajos alkotása, 2000)
- „**Kunok hazája**” (rendező és operátor: Karácsony Sándor, 2018) és a „**Kunok Képes Krónikája**” fotókiállítás (Karácsony Sándor alkotása, 2019)
- **Luka Lajos a Népművészet Mestere** (2019) **vesszőfonásai** (1959 óta tevékenykedik a szakmában)
- **A kunhímzés túrkevei hagyománya** – a Túrkevei Népi Díszítő-művészeti Kör alkotása, (1975- napjainkig)
- „**Kevi Verbunk**” – az Egres Kiss Lajos Néptáncscsoport előadásában (1995- napjainkig)
- **Hegyfoki Kabos meteorológus**, római katolikus pap (19-20. század fordulója)

Egészség és életmód: Túrkevei gyógyvíz

Természeti környezet: Túzokdűrgés

További javaslatok

További tárgyi, szellemi, épített és környezeti és turisztikai javaslatokon is dolgozunk (pl. Kunhalmok, Tere-halom, bronzkori régészeti lelőhely, parasztház, polgári épület, iskolák, városháza, Oroszlán vendéglő, Patika, birkózó Szakosztály, Böllér Fesztivál, Kevi kör, helyi könyvek, házoromdíszek stb.), de először a Helyi Értéktárba kell felvennünk. Ugyancsak felvettük a programunkba a Városunkban található műemlékek, műemlékjellegű épületek és a helyi védett épületek jelenlegi állapotának megtekintését és egy beszámoló elkészítését. Az Országos nyilvántartásban Túrkevéről jelenleg 5 műemlék és 14 helyi védelem alatt álló objektum szerepel. E területen azonban **további teendők** vannak. Szükséges áttekinteni a túrkevei helyi értékek jelenlegi állapotát. Ennek alapján célszerű az országos műemlékjegyzékben

kérni a javítást (megfelel-e a műemléki kritériumnak, vagy helyette mást javasolni. Hasonló a teendő helyi védelem alá besorolt objektumok esetében. A műemlékek és a helyi védelem alatt álló műemlékjellegű épületek tulajdonosaival szükséges kapcsolatot tartani (tájékoztatás a kritériumokról, feladatokról; a pályázati lehetőségekről, tájékoztatás, együttműködés). Túrkeve város idegenforgalmi fejlesztése érdekében nagyobb hangsúlyt kellene

fektetni a menedzsmenti munkára, amelyben hangsúlyosabb szerepet kell kapnia a történelmi és tudományos értékeknek. Időszerű a Helyi Értékek könyv formátumban való megjelenítése, amelynek azonban kiadási vonzata is van. Ennek betervezését kérjük már a Túrkeve Város 2023. évi és további költségvetésbe, valamint a város pályázataiba. Fontos figyelembe venni a szakszerűséget, javaslatokat. A Helyi Értéktár Bizottság ebben partner.

KÖNYVAJÁNLÓ

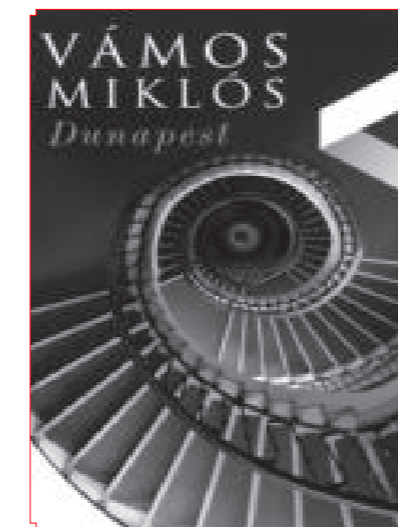
KOKOVAY ZSUZSANNA

Vámos Miklós: Dunapest

Bp.: Athenaeum, 2020.

Szerelmi történet egy merőkanálnyi történelemben áztatva. Mit üzenhet nekünk egy épület a múltból? Olykor sokkal többet rejtenek a régi falak, mint azt első látásra gondolnánk.

Vámos Miklós regényének középpontjában egy 1930-as években épült újlipótvárosi luxusbérlő áll, melynek falai között megelevenedik előttünk a múlt és a jelen. A két idősikban játszódó történet egyszerre múltidézés és emlékezés. Az író saját bevallása szerint a mű alapötlete már negyven évvel ezelőtt megfogalmazódott benne, amikor ennek az ódon háznak a falai között élt.

A vegyes kritikák miatt sokáig halogattam az olvasást, de kíváncsi voltam rá. Összességében nem csalódtam a könyvben, de számomra a múltbéli szál sokkal erősebb és meghatározóbb olvasmányélmény volt, mint a jelen. A múltban játszódó történeteszálon érezni, hogy aprólékos kutatómunka rejlik a sorok mögött. Ez a

dramai fordulatokkal, tragédiákkal és szörnyűségekkel teli múltidézés akár önmagában is megállta volna a helyét. Ezt az emlékezést az író remek arányérzékkel fűszerezi egy édes-bús szerelmi szállal. A jelenben játszódó történet viszont eléggé súlytalan maradt. Úgy érzem, hogy az író nem igazán tudott behelyezkedni a mai fiatalok élethelyzetébe, gondolatvilágába és a karaktereket csak az által elképzelt panelekkel próbálta meg életre kelteni. A jelenben játszódó történet egyetlen hiteles szereplője Juli apja, aki véleményem szerint az író alteregóját hivatott megtestesíteni. A regény mindezen hiányosságai ellenére olvasásra érdemes, hiszen a múltunk nem törölhető ki, mindig is hatással lesz ránk. A regény kapcsán érdemes felkeresni a Dunapark kávézót, ha Budapesten járunk.

Simon Évi újabb sikere

Túrkeve dalospacsirtája, Simon Évi számára gyémánt eső hullt a Nagyhegyesi Hajdúhádi Népzenei Fesztiválon, ahol szóló énekekben, és hangszeres kategóriában is Hajdúhádi gyémánt fokozatot ért el.

Szívból gratulálunk!

Szüreti felvonulás és bál

PETŐNÉ FÁBIÁN ERZSÉBET – MŰVELŐDÉSSZERVEZŐ

„A közösen átélt élmények emlékeztünkben elraktározódnak, és gondolatban újra és újra meríthetünk belőlük. „

A hagyományos szüreti felvonulás szervezésébe kezdtünk szeptember elején Kiss-Simon Editke, Kiss Kamilla és az intézmény közreműködésével. A szüreti felvonulás szervezési feladatait az első találkozás során megbeszeltük, Kamilla fő feladatként tekintette a lovasok, kocsisok meghívását, így ezt a szerepet ő vállalta Editke irányításával, az intézmény a felvonulás szereplőiről, a vendéglátásról, a hangulatfelelősről gondoskodott. Elérkezett a várva-várt nap, október 8-a. A szüreti felvonulást megelőzően a Ligetben gyülekeztek a lovasok és kocsisok, ahol igazi kevi étellel, a topogóval vártuk őket, majd a művelődési házhoz vonulva a szüreti felvonulás szereplői: a Kistücsök Néptáncsoport, a KVAMI Néptáncsoport, a Madarász Károly Népdalkör tagjai csatlakoztak. A csikósok ostorcsatloggással, a lányok népviseletbe öltözve, a Népdalkör énekszóval kísérte a szüreti menetet a városban.

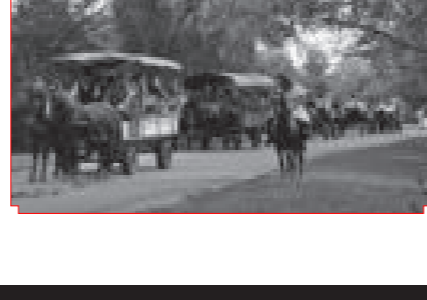
A szüreti felvonulással kezdetét vette az ünnep. A felvonuláson csikósok, fogatok, táncsoportok előadását tekinthették meg az érdeklődők, amely szombat délután 1 órától a Ligettől indult el, és közel három óra alatt járták be a várost a fellépők a következő útvonalon: Ecsegi utca - Hajdú Benedek utca - 48-as Emlékpark - Sirály utca - Ady E. utca - Táncsics M. utca - Coop Áruház - Rákóczi utca - Thököly utca - Hunyadi J. utca - Mátyás király utca - Városháza. Szerencsések vagyunk, hogy intézményünk évről-évre a szüreti felvonulás szervezésében részt vehet, ez egy fontos mozzanata a hagyományörzésnek. Közösen ünnepelethünk, örülhettünk.

Köszönetünket fejezzük ki a Kistücsök Néptáncsoport minden táncosának és Dittrichné Szegő Hedvig művészeti vezetőnek, a KVAMI Néptáncsoport táncosainak és Kézsmárki János táncpedagógusnak, intézményvezetőnek, a Madarász Károly Népdalkör minden tagjának, a Túrkevei Önkéntes

Tűzoltó Egyesületnek, a Keve Étteremnek a finom ebédért és vacsoráért. Megköszönjük Sallai Róbert Benedek, Túrkeve város polgármesterének a vacsora és tombolafelajánlást. Kiss Kamillának és édesanyjának, Kiss-Simon Editkének az önzetlen segítséget, szervezést, a vacsorafelajánlást, a lovasoknak, a lovasokocsisoknak a Kisbírónknak, Ladányi Gyula bácsinak. Köszönet azoknak is, akik eljöttek megnézni, köszönet az autósoknak a türelmükért! Köszönjük a felvonulók fáradságát, hogy gondoskodtak a jó hangulatról és ezzel egy csodálatos ünnepség részeseivé válhattunk. Felejthetetlen pillanatokot varázsoltak mindannyiunk szívébe. Jövőre is nagy szeretettel visszavárjuk őket!

A felvonulást követően az est fő programjaként a 19 órakor kezdődő Szüreti bállal zártuk az eseménydús napot, melyre a jegyek már napokkal előtte elfogytak. A bál hangulatfelelőse a táncmozgalom jelentős zenekara, akiknek szíve-lelke a tánckíséret, a Tarsoly Zenekar volt.

A rendezvény a Hungarikum Bizottság támogatásával valósulhatott meg.

HÍMZŐ SZAKKÖR

PETŐNÉ FÁBIÁN ERZSÉBET – MŰVELŐDÉSSZERVEZŐ

A Nemzeti Művelődési Intézet lehetőséget kapott közel ötezer szakkör támogatására. A felhívás célja, hogy a szakköri tevékenységek egyes fázisaiba az internet segítségével vonja be a látogatókat, ezáltal összegyűjtse, rendszerezze és népszerűsítse a különböző közösségi tevékenységi formákat.

A felhívás keretében egy-egy öt fős szakkör alapanyagaira és eszközeire adhatott le jelentkezést minden közművelődési feladatellátó. A Madarász Károly Művelődési Ház három szakköri tevékenységre jelentkezett, hímző- vesszőfonás- gyöngyfűzés.

A hímző szakkör 2022. szeptember 26 -án elindult, hiszen sikeres szakkörvezetői vizsgát kellett hozzá végezni. A szakkör jelenleg öt főből áll, húsz szakköri foglalkozás van betervezve, ehhez a foglalkozásokhoz biztosított az alapanyag-eszköz igényünk. Kiemelt célunk a közösségépítés, a helyi identitás erősítése.

A hétfői szakkörökön eddig a szálhúzással és az aszúrozással ismerkedtünk meg, Békés megyei párnát készítettünk, a dél-alföldi és a fehér hímzéssel fogunk ismerkedni.

Szakköri alkotómunkáink a 2023-as évben megtekinthető lesz kiállítás keretében, a három szakköri tevékenység hímző, vesszőfonás és gyöngyfűzés alkotásai. Kérem fogadják szeretettel szakkörünk néhány pillanatát!

KÉK

A KEVI ÉRDEKLŐDŐK KLUBJÁNAK TERVEZETT PROGRAMJAI

NAGYNÉ BEDŐ ILDIKÓ

Sok éve már, hogy városunkban megalakult a KÉK, avagy a Kevi Érdeklődők Klubja.

A kultúra, a tudomány, a történelem és a városunkat érintő közélet érdekességei iránt érdeklődők alkotják a klub tagságát, s hónapról hónapra egy-egy érdeklődésre számot tartó témában hívunk meg előadókat, beszélgetőpartnereket.

A Városi Könyvtárban találkozunk minden hónapban egy alkalommal hétfői napon, 16.30-kor.

A téli hónapokban, ha hideg lesz, és nem lesz fűtés, ideiglenesen a művelődési házban fogjuk találkozóinkat megtartani érdekesebbnél érdekesebb programokkal, témákkal.

Tervezett előadók és témáink:

- o November 14. Sallai Róbert Benedek, a környezetvédő, a természetfotós és az író
- o December 12. Győri József: A karácsonyok története Komolyzenei koncertelőzetes:
- o November 11-én, pénteken 17,30 órakor az Amadeus Vonósnégyes ad hangversenyt a Református templomban
- o December 3-án, szombaton 17,30-kor Adventi hangverseny lesz a Református templomban Híves Boglárkával és Porkoláb Martinnal
- o December 17-én, szombaton 18 órai kezdettel karácsonyi koncert lesz Juhász Orsolya és Geréb Zsuzsa előadásában a Katolikus templomban

A türkevei református templom és gyermekkorunk hittetele

DEBRECZENI SÁNDOR

A XVIII. században már ott állott templom alapjaira építették és a bővítésekkel a XIX. században nyerte el jelenlegi formáját a református templomunk. Gyönyörű barokk stílusú épülete és a keleti oldalon lévő klasszicista oszlopai emelik ki szépségét és monumentális voltát. Az elmúlt hónapokban történt felújításával vált még szebbé. Mint egy sok ékkővel díszített királyi korona, büszkén ragyog és hívogat városunk központjában. Meghitt és jó érzés mellette elmenni és feltekinteni rá.

Ilyenkor jut eszembe, hogy mi köt ehhez az épülethez, mit jelentett akkor és most. A templom lelkése és hittan tanárunk Szabó Endre tiszteletes úr volt. Hittan óráink a hét első napján az első két óra volt. Itt jelölte ki a jobb jegyet kapottak közül azt az öt tanulót, akik a jövő vasárnapi istentiszteleten kezelik a forgatható táblát és kirakják az ének római számát. Versenyeztünk a jobb jegyekért, hála istennek én sokszor nyertem meg a versenyt. Sajnos ezzel visszaéltem ezzel, meg akartam mutatni barátaimnak, osztálytársaimnak, hogy milyen vagány fiú vagyok. Felcseréltem a római IX-est a XI-es számmal. Akkor vagány tettem hittem, de hamar rájöttem, hogy nagy

hiba volt. Büntudattal vártam a hétfőt, számoltam azzal, hogy komoly, megérdemelt büntetést kapok. Nem az bántott, hogy hány vesszőcsapást kapok, hanem a szégyen és a büntudat.

Hétfő nyolc óra, tiszteletes úr belép, felállunk, elmondjuk azt, amit minden hittan óra előtt:

Jó atyánk, istenünk, te taníts bennünket, Jézus Krisztus útján vezesd lelkünket, szentleked ereje növelje hitünket. Ámen!

A hetes jelentette a létszámot, hiányzókat és ha rendkívüli esemény történt a héten. A hetes nem jelentett semmi rendkívülit. A tiszteletes úr szavára mindenki leült. Nem tudom, mi történt velem, én álltam, nem tudtam leülni. A tiszteletes úr szólt hozzám: Mi a baj, fiam, miért nem ülsz le?

Mint egy vezényszó, már tudtam, mit kell tennem: Tiszteletes úr, kérem, én hibát követtem el, rosszat tettem. Szeretnék bocsánatot kérni. Tudom, hogy nem lett volna szabad felcserélnem a két római számot, bevallom, nem véletlen volt. Nagy csend...

Tiszteletes úr szólt: Mivel magadtól bevallottad és megbántad, érzed tetted súlyát, a büntetésed nem marad el, de csekély lesz. A jövő hétfőig leírod tizenötször a Miatyánkot! Igen, és köszönöm – feleltem zavaromban és leültem. Nem tudtam, akkor mi történik velem, hogyan és egyáltalán le tudom-e írni a feladatot. Éppen ezért az iskola után nem volt játék, barátok, csak a feladat volt. Nem tizenötször, húszszor írtam le. Nem volt könnyű, hisz jártak a gondolatok a fejemben írás közben. Eszembe jutottak történetek és élmények a barátokkal a templomban eltöltött idő alatt. Barátom volt a harangozó fia, Kun Peti, velünk volt még Szilágyi Tibi, Melis Jancsi, Kalmár Feri stb. Együtt harangoztunk, takarítottuk a galambok után a padlást.

Most még egyszer leírom a Miatyánkot, talán jut még eszembe olyan esemény, amit az írás közben leírhatok. *Mi atyánk, ki a mennyekben vagy, szenteltesd meg a te neved, jöjjön el a*

te országod, legyen meg a te akaratom, amint a mennyben, úgy a földön is...

Vasárnap istentisztelet után a tiszteletes úr a kezünkbe adott egy kender madzagból fonott szatyrot és kért, hogy menjünk fel a templom padlásra. Szedjünk bele négy-hat már felett, de még repülni nem tudó galambfiókat. Vigyük el egy megadott címre, mivel ott újszülött baba van. A fiatal galambból főzött húsleves nagyon tápláló a kismamának és így az újszülöttnak is.

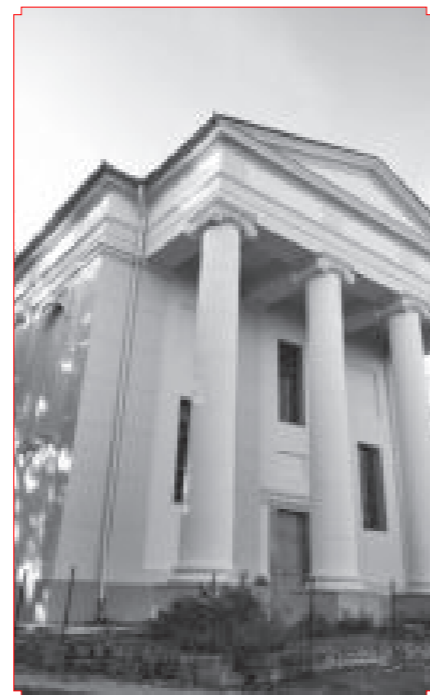
...Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma és bocsátsd meg a vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek...

Hétfői nap délutánján nyolc-tíz fő, akik önként jelentkezünk összeszedtük az ott felejtett tárgyakat és kitarítottunk. Szívesen harangoztunk az esti istentisztelet előtt is.

...És ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen!

Még lenne sok mondanivaló, talán majd egyszer egy könyvben... Mint minden hittan óra végén, most is mondjátok velünk:

Köszönjük istenünk, hogy itt voltál velünk, kérünk édes atyánk, vigyázz mindig ránk. Ámen!

Egy 50 éves érettségi találkozó margójára

JUHÁSZ JUDIT, SIMON MAGDOLNA

1972 júniusában 29 diák érettségizett az akkori Ványai Ambrus Gimnáziumban. Azóta 50 év telt el, mióta a nagybetűs életbe kiléptünk, számos nehézség, számtalan boldog pillanat illant el közben.

2022. október 8-án újra találkoztunk. Osztályfőnöki óra keretében mindenki beszámolt élete fontos eseményéről, élvezettel, meghatódva hallgattuk tanárainkat is. Megemlékeztünk azokról a tanárainkról és diáktársainkról, akik már nincsenek közöttünk. A vacsora után beszélgetős, remek hangulatú estét töltöttünk el egymás társaságában.

Jó volt látni egymást, hallani, hogyan élnek azok, akikkel valaha négy éven keresztül nap, mint nap együtt múltunk ifjúságunk boldog perceit. Álmaink, titkolt vágyaink vajon valóra váltak? Talán okosabbak, szebbek,

mindent jobban tudók lettünk? Általában nem könnyű ezekre a választ megadni. De egy biztos, sokat kaptunk iskolánktól, tanárainktól, szüleinktől, hogy azzá válhassunk, amivé lettünk: Csodás, nagyszerű emberekké!

Egy ilyen szép évforduló elképzelhetetlen torta nélkül. Az egyik osztálytársunk készítette ezt a csodálatos, finom tortát. Mézes szívecskékkal kedveskedett a találkozó emlékére, minden osztálytársnak és tanárainknak.

Tudjuk-e, hogy mi a talaj?

TÖRÖK MÁRTON

Hogyne tudnánk, vághatnánk rá mindannyian. Ott van a lábunk alatt, kemény, és növényeket tudunk természetben benne, csak előbb fel kell ásni vagy szántani. Valójában a talaj annyira bonyolult dolog, hogy a tudomány jelenleg jobban érti a világűrűt, mint azt, hogy hogyan is működik a földfelszínünk ezen legfelső rétege. Pedig a talaj a földi élet egyik alapja.

Miből áll a talaj? Agyag, vályog és homok keverékéből – ez még kevés, ha ebbe próbálnánk növényeket ültetni, azonnal kipusztulnának. Mi kellhet még? Víz, persze. A levegő is fontos, és a talaj pórusaiban lévő gázok összetétele kissé el is tér a légkörétől. A folyadékok és gázok adják a talaj térfogatának felét.

De a másik fele sem csak élettelen szilárd anyag. Hattól, de szerves anyag a humusz, és a talaj részének számítanak a baktériumok, gombák, és egyéb talajlakó élőlények: a rovarok és földigiliszták is. A bolygónkon élő összes élőlény egyharmada a talajban él – és csak alig egy-két százalékukat ismerjük!

Adja magát a kérdés, hogy a földigilisztát az földigilisztát – miért kellene a talaj részének tekintenünk? Egyszerű: ha kivesszük a talajból az élővilágot, akkor semmilyen növény nem tud életben maradni rajta. Ugyanúgy, ahogy tápanyagok vagy víz nélkül sem.

Egyetlen földigilisztát hektáronként évente 100-200 tonna talajt mozgat meg: annyit, mint egy eke! Ha már talajmozgatás: az ásást-szántást mindeddig abban a hiszemben végeztük, hogy ezzel jót teszünk a növényeknek, de valójában ezzel sok szempontból csak rontjuk a talaj minőségét. A felásott-felszántott föld kiszárad, veszít a tápanyagtartalmából, és pusztítja a talaj élővilágát is. Pedig a talajnak ezek nélkül is lenne elég baja, az éghajlati

válság okozta vízhiány és a nagyipari mezőgazdasági területeken és a kiskertekben egyaránt jellemző túlvegyszerezés miatt is. Ugyanis amelyik vegyszer képes elpusztítani egy gyomnövényt, az a talaj többi élőlénye számára is ugyanúgy mérgező – és saját magunk számára is, akik aztán a növényvel együtt a vegyszereket is megesszük.

Időnként persze szükség lehet a talaj fellazítására, például egy új veteményeságás kialakításakor, de onnantól kezdve a talaj további bolygatása teljesen elkerülhető. Az alternatívák gyakran kényelmesebbek is, mint a fáradságos ásás. Egy ilyen hasznos módszer a mulcsozás, amikor a talajt 5-10 cm vastagságban beborítjuk valamilyen takaró anyaggal, például lekaszált fűvel, szalmával, levelekkel vagy fakéreggel. A mulcstréteg egyrészt nem engedi fényhez jutni a gyomokat, másrészt védi a talajt a tűző naptól és a kiszáradástól, a legnagyobb aszályok idején is. Ráadásul plusz tápanyaggal is ellátja a talajt, mert a talajban lakó élőlények apránként beledolgozzák a földbe.

2,5 centi vastag talaj képződéséhez úgy 1000 évre van szükség. Mi most néhány emberöltő alatt éljük ezt fel épp, tízszer-nyegvenszer olyan gyorsan, mint ahogy a talaj képes lenne megújulni. A talajon és az abban lakó életben múlik a mi életünk is, ezért fontos, hogy szakítsunk az elmúlt évtizedek talajkiszígerelő gyakorlatával, és kíméletesebb módszerekre váltva helyreállítsuk a hosszú távú termőképességét.

TÚRKEVE ÚJSÁG ELŐFIZETÉS FONTOS INFORMÁCIÓK

MOLNÁR MAGDOLNA - FŐSZERKESZTŐ

Lassan újból az év végére érünk... Igyekeztünk minél több városi közéletet érintő hírt megosztani önökkel, számtalan programot kínáltunk, érdekességet közöltünk. Első kézből szerezhettek általunk információkat az önkormányzat munkájáról, tervekről, fejlesztésekről.

Hogy ez továbbra is így maradjon, s zökkenőmentes legyen lapunk előfizetése, íme néhány hasznos információ:

Egy-egy lapszám mindössze 300 forintért érhető el havonta, amit számos kisboltban meg tudnak vásárolni, illetve az **előfizetés** lehetőségével is élhetnek, ami biztosítja az önök számára, hogy minden hónapban eljuttatjuk a kezükbe a város szócsöve.

Az előfizetés éves díja csak 3600 forint.

Tisztelettel kérjük kedves olvasóinkat, hogy tartsák

szem előtt: **csak egész évre** tudnak az előfizetés lehetőségével élni, amit legkésőbb **december 31-ig** a megadott számlaszámra át kell utalni.

Kérem ügyeljenek a pontos név, cím megadására!

Az előfizetés összegét a következő számlaszámra – **a Takarékszövetkezetben is mód van az előfizetés rendezésére** - lehet utalni: 50468816-10002986-00000000

Ha átutalással fizetnek, a közlemény rovatban tüntessék fel a nevet és a pontos címet!

A kedvezményezett neve: Túrkevei Városfejlesztési, Rendezvényszervező és Médiaszolgáltató Kft.

A Kft. az eddig megszokott módhoz hasonlóan saját hatáskörben **havonta házhoz szállítja az újságot**, amennyiben ezt pontos név, utca, házsám, példányszám megjelöléssel kéri.

Köszönjük megtisztelő figyelmüket!

Újszülött városunkban

Vad Blanka Viktória

Született: 2022. 09. 06.

Édesanyja neve: Bedő Ibolya Vivien

Édesapja neve: Vad Dávid László

LAPZÁRTA:

2022. november 23.

ELÉRHETŐSÉGEINK:

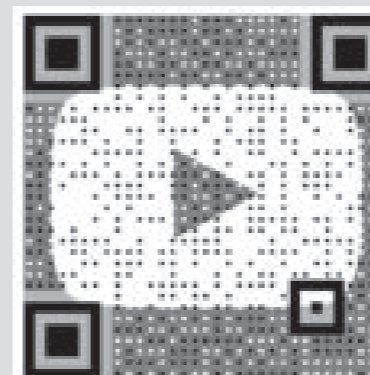
E-mail: turkevetelevizio@gmail.com

Facebook: Túrkeve Televízió

E-mail: ujsagturkeve@gmail.com

Facebook: Túrkeve Újság

Youtube: Túrkeve Televízió

Finomságok az asztalra

KISS IMRÉNÉ MAGDI

Ragacsos oldalas

Hozzávalók:

1 kg oldalas
Só, őrölt bors
A mázhoz:
4 teáskanál méz
8 teáskanál ketchup
2 teáskanál balsamecet
2 teáskanál mustár
4 teáskanál olívaolaj

A körethez:

A burgonyát megfőztem héjában, lehúztam róla a héját, négy felé vágtam, sóztam és szárított petrezselymet szórtam rá.
A tepsibe olajat tettem, majd beletettem a burgonyát és egy kicsit átsütöttem.

ELKÉSZÍTÉS:

Az oldalast bordánként feldaraboltam, sóztam, borsoztam mindkettő oldalát. Félretettem egy bő fél órára. A mázhoz valót összekevertem. Egy tepsit alufóliával kibéleltem, 1,5 dl vizet öntöttem bele.

Az oldalas darabok mindkét oldalát bekentem a mázas keverékkel. Tepsibe raktam, majd befedtem a tepsit tetejét is fóliával. 250 fokra melegített sütőben 60 percig sütöttem, mivel vastagok voltak a szeletek. Ezután a fóliát levettem a tetejéről és még kb. 10 percig sütöttem.

Nagyon finom, ízletes.

Birsalmás pite

Hozzávalók:

A tésztához:

60 dkg liszt
37 dkg margarin
20 dkg porcukor
2 csomag vaníliás cukor
csipet só
2 tojássárgája
1 csomag sütőpor
reszelt citromhéj
1-2 evőkanál tejföl
A tészta megszórásához
búzadara vagy zsemlemorzsa

Töltelék:

2-2,5 kg birsalma (ez már meghámozva)
1 csomag vaníliapuding
méz és cukor, édesítővel is lehet
1 csomag vaníliás cukor
fahéj
szegfűszeg
3 dl víz
A megszórásához porcukor

ELKÉSZÍTÉS:

A töltelék elkészítése: A birsalmát jól megmossuk, négy fele vágjuk, magházát kivágjuk, héját levágjuk. Vékony szeletekre vágjuk, vagy lereszeljük. Feltesszük dinsztelni, kevés vizet öntünk alá, ízesítjük méz-cukorral, lehet csak cukorral vagy édesítővel, vaníliás cukorral, fahéjjal, szegfűszeg ízlés szerint. Nem baj, ha nem főzzük péppé a birsalmát. A végén hozzáadjuk a maradék vízzel elkevert pudingport. Kicsit együtt főzzük még, majd kihűtjük. Érdeemes a töltelékkel kezdeni, mert mire elkészítjük a tésztát már megfelelő hőmérsékletű lesz.

A tésztát összeállítjuk, 2/3 részét kinyújtjuk, a sütőpapírral bélelt tepsibe tesszük és megszórjuk búzadarával vagy zsemlemorzsaival. Rátesszük a birsalmát és elsimítjuk. A maradék tésztát kinyújtjuk, és a töltelékkel befedjük vele. Tojással lekenjük, a tetejét villával megszurkáljuk. 180 fokra előmelegített sütőbe tesszük, kb. 40-50 percig sütjük. Ezzel a tésztával, süthetünk más gyümölcscsel is pitét.

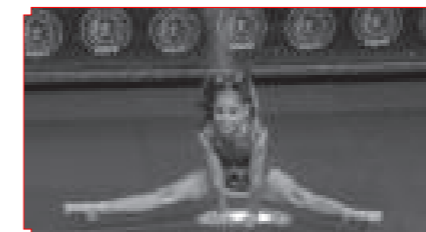

FITNESS BAJNOK

MOLNÁR MAGDOLNA - FŐSZERKESZTŐ

Él köztünk egy pici lány, aki álmát megvalósítva máris rangos elismerésben részesült.

Nagy Zsófia rendkívül fiatal kora ellenére olyan akrobatikus elemek végrehajtására képes, olyan fizikummal rendelkezik, hogy valamennyien csak ámulunk és bámulunk. Szülei szeretetteljes támogatásának köszönhetően

azt csinálja, amit megálmodott magának és a csillagok felé tör rendületlenül. Szorgalma, kitartása, képességei meghozták számára a sikert.

2022. október 15-én került megrendezésre Budapesten, az Angyalföldi Sportközpontban a nemzetközi, kiemelt pénzdíjazású Perfectbody Classic részeként a HBPF-INBA Kid Fitness program, melyet 5 korosztályban szerveztek. Zsófi a csodálatos teljesítményével, előadásával lenyűgözte a szakmai zsűrit, így a szépen csillogó bronzérmeket akaszthatták a nyakába. Szívvel gratulálunk és további csodás érmeiket kívánunk, Zsófi!

OVISOK A PÁLYÁN

2022. október 18-án volt idén az első Borszik Grassroots fesztivál Mezőtúron, a volt főiskola sportcsarnokában.

A Vass utcai és a Dr. Nánási Lajos úti nagycsoportosok a nap mozgalmas délelőttjén csapatjátékokon vehettek részt. Nagyon élvezték a közös játékokat. Reméljük legközelebb már a Deák Ferenc-, és a Mátyás király úti ovisok is csatlakoznak majd hozzánk.

Ez a fesztivál azért is hivatott létrejönni, hogy a gyerekek minél többet és

változatosabban mozoghassanak, megszeressék a labdás csapatjátékokat. Mi tagadás, a mez is igazán jól áll nekik!

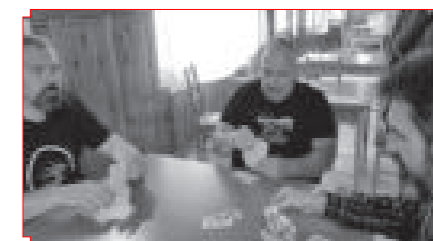

III. KEVI KUPA ULTI VERSENY

Október 8-án lezajlott az immár harmadik alkalommal megszervezett Kevi Kupa ulti verseny a Caffé Family falai között.

A hét forduló 15 leosztásos MAUSZ szá-

mítógépes program segítségével történő versenyen számos ulti rajongó vett részt. A jó hangulat garantált volt és természetesen az elme játékot követően jól esett a bogyós finomság is a résztvevőknek.

Íme a verseny végeredménye:

- I. Bereczky András
- II. Tóth Sándor
- III. Urbán Mihály

A legjobb túrkevei játékos Fekete Róbert lett.

Az eredményekhez szívvel gratulálunk, a jövő évi viszontlátásra!

Kipróbálsz ezt-azt. Jó bulinak tűnik. A neten veszed, úgy hiszed, nem bukhatasz le. Másoknak is kell. Hát szerzel, olyan könnyű, kis pénzt is keresel. Nem is keveset. Nem, mintha nem számíthatnál a családotd támogatására. De minden azért nincs. Most már viszont van. Csinálsz a sulit, közben pörög az üzlet. Még mindig buli. Utolsó vizsga, van eszed, letudod, jól van. Ünnepség, szüleid arcán büszkeség. A párod rád mosolyog, ölelés. Kezedben a jövő, a jövőd. Azt hiszed, bejött az élet. Igaz?

NEM. Amikor az éjszaka közepén a szüleid arra riadnak, hogy az ajtón rendőrök kopogtatnak, hirtelen megérted... De már késő, bőven késő. Csak lebuktál. Hiába online, hiába darknet. És bár azt hitted, nem történhet meg, veled ugyan biztos nem - most hirtelen valósággá vált. Nem fogyasztás, kereskedelem. 2-8 év.

Nincs sulis, nincs barátnő, nincs barát, nincs család. Az emlékek maradtak, meg a beszélő. Egy olyan világ részévé váltál, ami nagyon más, mint amit eddig láttál. Az ellentéte, a kifordítottja. És rettenetes. Az egész olyan idegen, mint egy kitalált történet, igaz? Egy misztikus mese. Különös, már-már filmszerű. Valójában azonban sajnós most már ez az új életed. Az új valóságod.

Forrás: www.police.hu

Mondj NEMet a drogokra!

KYÍZ

drogprevencio